

VASÁRNAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ———— 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 34. szám.

Vasárnap, augusztus 22.

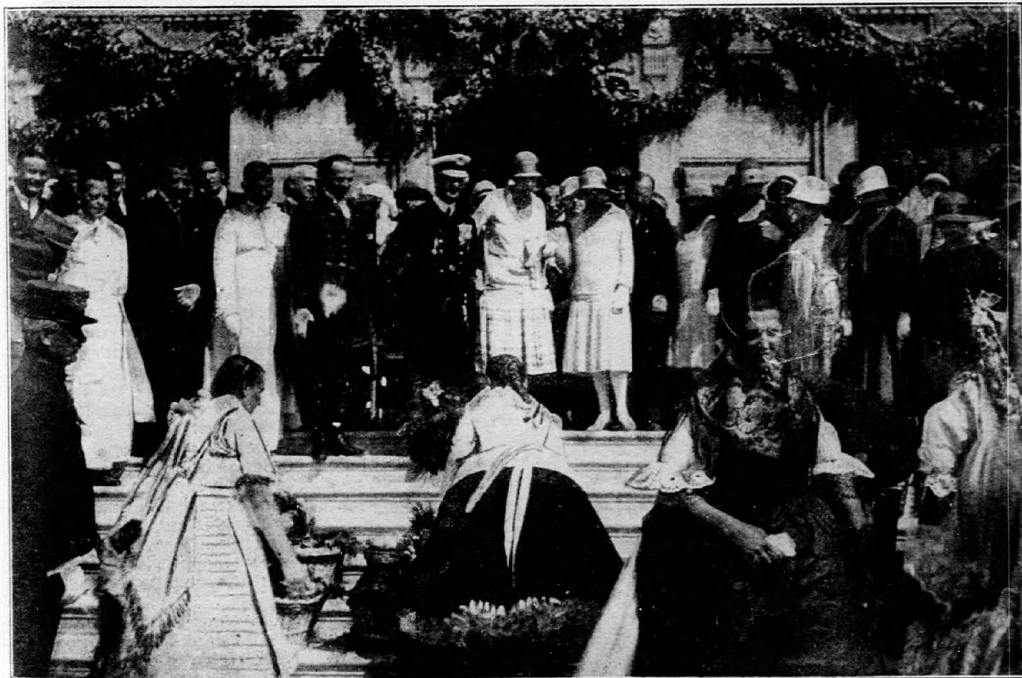
Merkantilista Koppányok.

¶ Szent István király ünnepének hetében szép ünnepélyek zajlanak le az ország szívében. A magyar szent korona megküldésének 925-ik évfordulóján a kormány és a főváros különösen emlékeztetéssé akarja tenni Szent István király hetét s ezért nemcsak utazási kedvezményekkel teszi lehetővé, hogy a vidéki magyarság feljöjjön Budapestre, hanem különböző nemes szórakozásokat s gazdasági kiállításokat is rendez, hogy az ünnepi

héten minél több magyar áldozzon az első magyar király emlékének. Emellett azt is akarja elérni a kormány és a főváros, hogy a kereskedelmi forgalom különösen föllendüljön ezen a héten.

A magyar vidék, amint láttuk, meg is mozdult. A Faluszövetség pompás népviseletekben vonult föl a Szent Jobb-körmenetre s a kormányzó elé, hogy tüntessen a földmivelő nép nemzethűsége és hazaszeretete mellett.

De fölvonultak a modern Koppányok is. Lázadó

A gödöllői kiállítás megnyitásáról.

A járáshoz tartozó községek küldöttségei hódolatuk jeléül gyümölcseccsel teli kosarakat tesznek le a kormányzó elé. A képen a kormányzó mellett a felesége, baloldalan pedig vitéz Endre László főszolgabíró áll.

hangulatban jöttek össze nem ugyan Koppány, hanem Sándor Pál vezér hívására s ha vallásra nem is pogányok, akik Hadúrnak akarnak áldozni, de nem kevesebb indultalatt jöttek az István királyt ünneplő falusi szövetkezeti nép ellen, mint hajdan Koppány vitézeit István király ellen. Így köszönik meg a kormány buzgalmát, mely a kereskedelmi forgalom emelésére irányul.

A lipótvárosi Koppány lázadó magyarjai (ébredőknek még sem akarjuk őket mondani!) a kormány által adott vasúti kedvezményrel azért jöttek össze, hogy tiltakozzanak a kormány által a falusi szövetkezeteknek adott átlítólagos kedvezmények ellen. Ezen idő alatt a Faluszövetség falusi tábora a széthúzás helyett ünnepi menetben vonult Magyarország kormányzója elé, hogy honpolgári kötelességtudásáról és nemzethűségéről tanúságot tegyen.

Nem tudjuk, hogy mi ellen tiltakoznak a demokrata Koppányok. De azt nem fogják elérni, hogy a falusi népet kiszolgáltassa bármilyen kormány a közvetítő-kereskedelem uzorájának. Mert mihelyt megszűnnének a szövetkezetek, azonnal életbeépne a közvetítő uzorsora vehető a koldusbotot a falu népe. A szabadság liberális koppányai meg akarják tagadni a falusi néptől a szövetkezés szabadságát?! Az adózást se sokat emlegessék, mert a fogyasztási szövetkezetek csak forgalmi adóban sokszorososan többet fizetnek, mint a hasonló forgalmu magánüzérek. Az sem igaz, hogy a kormány államségélyekkel kedvez a szövetkezeteknek, hanem egyszerűen az a valóság, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet útján lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági termények értékesítése céljából a termelő gazdatársadalom épügy hitelhez jusson, mint ahogyan ugyancsak állami pénzek felhasználásával a Pénzüntézet Központ útján sokkal erősebb mértékben hitelhez jutnak a magánkereskedők.

A kormány nem nézheti tétlenül, mint marad nyakán a földművelő népnek a termésfölösleg. De azt sem, hogy egyes vidékeken feleáron vásárolják össze a megszorult gazdáktól a terményeket a demokrata Koppányok. István király szelleme azt követeli, hogy az ősi magyar népet, melyet az első király tanított földművelésre, megvédjük minden kihatás ellen. A kormány csak Szent István szelleméhez marad hű, midőn a falusi nép agrár szövetkezeteit sem részesíti hátrányosabb elbánásban, mint a kazár törzs merkantilista pogányait.

Budapest, augusztus 27.

A gazdának van eladó búzája: az ár lemege. Megint szemben állunk az évről-évre ismétlődő históriával. Aratás előtt félmillió körül járt a búza ára, míg most 300—280 ezer koronáért veszik a merkantilisták a megszorult gazdáktól. Egész bizonyos, hogy pár hónapon belül megint fölmege az ár a 400 ezer korona fölé. De akkor már a szövetkezetellenes demokrácia kezében lesz a búza, amelyet a his-és nagybuckerek emelt áron adnak tovább a fogyasztóknak liszt és kenyér alakjában. Hát ez az, amit mi sokáig nem tűrhettünk s amiért a szövetkezeti gabonarakarok hálózatát ki akarjuk építeni. S ha Sándor Pál ez ellen tiltakozik, azt feleljük, hogy a falusi ölművelő nép megunta az elődsí közvetítést s szabadulni akar a gazdasági rabszolgaság alól!

Nem szabad fehérlistet örökletni tetszés szerinti mennyiségben. Rendeletet adott ki az újjabona kiöltéséről — a francia kormány. Miért? Mert a francia pénz esik s a francia kormány, melyben a liberálisok és radikálisok az urak, takarékosági és kényszerrendszabályokkal akarja a frankot megállapítani. Szeretnénk az orrukak beleütni azoknak a nagyszájú, de kevés dohánnyú baloldali politikusoknak, akik a magyar pénzügyi helyreállítást annyit gúncosoltak, hogy néztek meg, mint kírlódik a velük egy elvet valló francia kormány a pénz megállításaért s még sem sikerül neki. Most elrendelte, hogy a gabonát erősebben kell kiörölni, hogy kevesebb korpa s kevesebb finom liszt legyen. Ezután már csak a fejadék, kenyérfegy és a rekvirálás jöhet. Ez a dolog nagyon alkalmas arra, hogy gondolkozóba ejtse a kizsárd- és földművespárttal elégedetlenkedő, egyes megátévesztett polgárokat, hogy még se végezhette rosszul a feladatát az a Bethlen-kormány, amely ilyen erőszakos rendeletek nélkül meg tudta csinálni azt a pénzés megállítást, amit a sokkal hatalmasabb és «győztes» Franciaország radikális kormánya sehogy se tud elérni. Nem is beszélve arról, hogy ez a Franciaország ép most emeli az összes adókat úgy, hogy egy franciára kétszer annyit adó esik, mint egy magyarra itthon. Még se lehet jó az a radikális politika!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Bud János pénzügyminisztert diszpolgárrá választották Békéscsaban s a diszpolgári oklevél átadásakor figyelemreméltó beszédet mondott, mely gazdasági életünk égetően fontos kérdéseivel foglalkozott.

Már maga az a tény, hogy valakit pénzügyminiszter korábban diszpolgárrá választanak, érdekes jelenség. Nem sokott népszerű lenni az, aki az adók fő atyamestere. És ha mégis jönnek látják érdemei elismerését, az amellet tesz bizonyoságot, hogy a magyar nép politikai érettsége felül tud emelkedni a mindennapi politika olcsó jelszavain s a nehéz helyzetben végzett munkát értékelni tudja.

Magának a beszédnek azok a részei keltettek országos érdeklődést, melyek az adókra, a kamatlábra, a forgalmi adóra s az adósság csinálásra vonatkoztak. Örömmel állapít meg, hogy a pénzügyminiszter helyesen ismerte fel gazdasági életünk bajait s azt kívánjuk, hogy ne álljon meg a bajok felismerésénél, hanem erős kézzel nyuljon hozzájuk, gyógyítsa meg ezeket a sebeket. Elérkezett az ideje, sőt a késedelemben kimondhatatlan veszélyek rejtőznek, hogy az állam pénzügyeinek rendezése után most már gondjaiba vegye a kormány a magángazdaságot is, hogy segítse talpra az egyéneket is. Az adóknak leszállításra egyrészt, másrészt pedig igazságosabb alapokra fektetésre életkérdés. Az a tény, hogy a mult évi költségvetés tekintélyes maradványokat tüntet fel, hogy az államkincstár nagy összegeket tudott tartalékolni, megadja a lehetőséget arra, hogy az adózó polgárok segítségére siessünk. Biztató ebben a tekintetben külkereskedelmi mérlegünk alakulása is, vámbetegyeink emelkedése, mert ez azt mutatja, hogy lassan helyreáll ipari termelésünk, hogy emelkedik a mezőgazdaság hozama s mindinkább többet és többet lehet a külföldnek eladni, ami a nemzeti vagyon gyarapodását mutatja s egyben jelenti.

A forgalmi adó megszorult államok utolsó mentsvára. A jövedelmek legbiztosabb fokozója! Ez az adó nem az, mely a leggyorsabban eljut az állam kezébe. De vigyázni kell vele, mert természeténél fogva épen a legszegényebb osztályt sújtja a legerékenyebben. Épen azért ezt kell megszüntetni legelsőben. Hosszú idők óta halljuk már ennek beismerését a pénzügyminiszter részéről, régóta igéri ennek az adónemnek visszafejlesztését, de szomorúan tapasztaljuk azt is, hogy úgyszólván alig történik ebben az irányban valami. Elvárjuk a békéscsabai beszéd után a pénzügyminiszter úrtól, hogy az új költségvetésben már beváltja ígéretét s legalább is az egész vonalon bevezeti az egyszeri adóztatást, bár legjobban

szertennék a forgalmi adót átadni a feledésnek s végképp kitérni az adók sorából.

A hitelkérdésnél a kamatláb lehetetlenül magas volta az, amit mint veszélyes betegséget ki kell irtani. A pénzügyeteket rá kell végre szorítani, hogy csak a maguk hasznát nézzék, hanem legyenek tekintettel az ügyfelek érdekeire is. Amikor a külföld hitelek bocsát rendelkezésünkre hosszú lejárat mellett hét és nyolc százalék mellett, amikor a takarékbetétekre nem adnak többet bankjaink 7—8%-nál, akkor mégis csak lehetetlen állapot az, hogy a kölcsönre szorulóktól 16—18—20%-ot szedjenek s ezáltal lehetetlenné tegyék az okos befektetéseket. Hitelre, kölcsönre mindig szüksége van a gazdasági életnek, mert sem a mezőgazdaság, sem az ipar, sem a kereskedelem nem képes üzemeltetni egyedül saját fökéből növelni. Viszont az igénybe vett kölcsön csak akkor szolgál az egészséges fejlődés eszközüül, ha a kamatláb nem üti agyon a kölcsönvevőt, ha a kamattal olyan jövedelmet tud előteremteni, ami a nemzeti vagyon növekedését, nem pedig mint most, annak pusztulását vonja maga után.

Elvárjuk itt is a szép beszéd valóraváltását, mert ne vegye rossz néven a pénzügyminiszter úr, nekünk nem elég, hogy a betegséget megállapította, mi a betegség megszüntetését akarjuk.

Beszédének azt a részét is aláírjuk, hogy felesleges módon nem szabad adósságot csinálni. Hát a magyar gazda ezt nem is teszi, mert a multakból megtanulta már, hogy nagyon nehéz kifizetni az adósságot.

De — nem tudjuk — hallott-e már olyan esetekről a pénzügyminiszter úr, hogy igen sok kisember azért volt kénytelen az ő általa is elítélt rettenetes kamatterhek mellett adósságot csinálni, hogy az adóját ki tudja fizetni. Ilyen terheket igazán nem szabad megtérni. És éppen ezért reméljük, elvárjuk, hogy az őszi ülészek idején jönni fog a pénzügyminiszter olyan javaslatokkal, melyek az adók mérséklését, a forgalmi adók megszüntetését, a kamatok leszállítását fogják megvalósítani s így szót tudnók fogadni a miniszter úrnak s nem csinálunk könnyelműen adósságot.

A takarékoság tekintetében, úgy gondoljuk, nem kell biztatni a magyar gazdáközönseget. Igénytelenebb, kevéssel beérőbb társadalmi osztálya nincs az országban, mint a földmivelő nép. Szeretnénk, ha az állami gazdálkodásban is érvényesülne ez a legmesszebbmenő. A régi boldog nagy Magyarországon nem volt annyi magas állású tisztviselő, mint most van, a helyettes államtitkári intézményt nem is ismerték, nem szólvá arról, hogy egyéb állásokban is minő túltengés van.

A pénzügyminiszter urat szívesen köszöntjük a békés-csabai beszédért, de ne vegye rossz néven, ha arra kérjük, hogy ezt tartsa is állandóan az íróasztalán, hogy még véletlenül se feledkezzék meg az ebben leszögezett elvek megvalósításáról.

Horthy Miklós kormányzó (1) és neje (2) fogadtatása a gödöllői kiállításon. (3) Mayer János földművelésügyi miniszter.

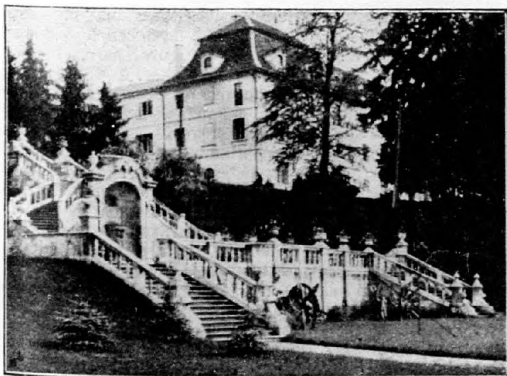
KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A francia nemzetgyűlés Versaillesben elfogadta a Poincaré-kormány pénzügyi javaslatait s megadta a felhatalmazást arra, hogy a beteg frankot minden eszközzel gyógyítsa meg. A nemzetközi pénzügyi egyenlőre nem fűz valami vérmes reményeket a Poincaré-kormányhoz, ezt mutatja legalább a francia frank állandó árhullámzása, amiben társul szegődött hozzá a belga frank és az olasz líra is.

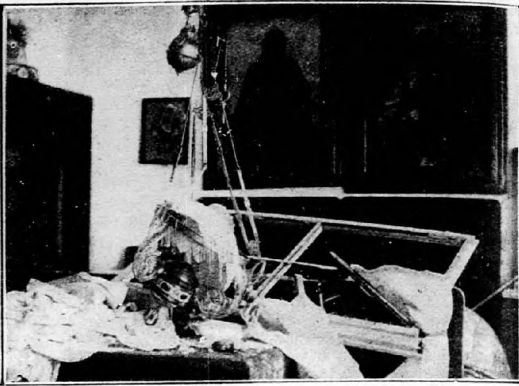
Clemenceau nyílt levelet intézett Amerika vezető köreiből, melyben kiméretet kér a francia néppel szemben, a háborús adósságok tekintetében. A nyílt levél azonban éppen ellenkezőjért érte el annak, amit akart. Amerikában nem szánalmat, hanem felháborodást keltett. Olyan követelő módon, olyan hetyként volt az megírva, hogy egyes amerikai lapok egyenesen szemtelennek minősítették a nyílt levél hangját. Clemenceau még mindig azt hiszi, hogy a háború befejezésének a hangulata uralkodik, amikor az ő kiméretlen gyűlölete volt az irányadó. Azóta sok idő mult el s nemcsak Amerika, Anglia, de Franciaország is rájött arra, hogy ez a módszer nem alkalmas az európai béke megteremtésére, a leromlott országok talpraállítására.

Németországban nagy ünneppel ülték meg a köztársaság megalakulásának évfordulóját. Megjelent ezen az ünnepegen Hindenburg, a birodalmi elnök is. Az ünnepi szónok megállapította, hogy a régi Németország megdőlhett, új államforma jött létre, de igazában a nagy érték az, hogy a német nép megmaradt s annak munkabírása, öntudatos, fegyelmezett munkája új erőt, új hatalmat fog szerezni. Belsőleg lehetnek különféle politikai pártok, de egyben egyetlen valamennyi: „minden a német haza nagyságáért”. Boldog nép és boldog ország, ahol egyetlen politikai párt sem keresi a maga érvényesülését a nemzeti érdekek feloldozása árán, ott nincs nemzetköziség, ott nincs más államok demokráciájának a majmolása, ott csak egy van: nagygyá tenni megint a német birodalmat.

Bulgária ellen összefogott a három balkáni állam: Jugoszlávia, Románia s Görögország. Közös jegyzéket nyújtott át Szófiában a bolgár kormányknak, melyben a komitási bandák megfékezését követelik. Nagyon harcias jegyzéket akartak készíteni, azonban Anglia és Olaszország idejében mérsékelte intette a nagyási hőbortban szenvedő államokat. Így aztán elejtették az ultimátumszerű jellegét. Az angol álláspont az, hogy mindazok a kérdések, melyek rendezésre várnak az államok között, a Népszövetség hatáskörébe tartoznak s nem engedheti meg, hogy a három állig fölfegyverezett állam esetleg nekirentsön a lefegyverzett

A betegsegélyző pénztár törökkabálintli tüdőbeteg-szanatorluma, amelyet a mult héten avattak fel ünnepélyes keretek között.

A csepeli robbanás pusztítása.

Egy ház, amelynek az oldala és tetőzete dőlt be. — Sok helyen a mennyezett szakadt be. Jobboldali képnk is egy lakást ábrázol, ahol a csillár, a függöny leszakadt a mennyezettel együtt.

Bulgáriának. A bolgár kormány nevében a jegyzéket Burov külügyminiszter vette át. Kijelentette, hogy azt kormányának átadja s a választ reá rövidesen megadja.

Mexikóban, mint ismeretes, szembekerült az állam és egyház. Ebben a vizzálykodásban sokan szerették volna, ha az Amerikai Egyesült-Államok beavatkoztak volna, természetesen az egyház védelmében. Coolidge elnök azonban ezt Mexikó belügyének tekinti s nem is fogadta a küldöttségeket, melyek beavatkozást akartak kérni. Maga a mexikói püspöki kar arra törekszik, hogy olyan szabadságokat biztosítsanak a katolikus egyháznak alkotmányilag, mint aminélvel az Egyesült-Államokban bírnak.

Franciaország és Románia barátsági szerződést kötöttek, mely a biztonsági, döntőbíróági és leszerelési elv alapján áll. A szeptemberi népszövetségi ülésen be fogják nyújtani jóváhagyás végett. A szerződést 1926 júl. 20-án írták alá Párisban.

Magyarország és Csehország között folynak még mindig a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások, de a siker minden reménye nélkül. Most azon fáradoznak, hogy legalább egy három hónapra szóló megállapodást lehessen létrehozni. A csehek merev magatartása miatt erre sincs sok kilátás. A gabonára és lisztre kivett minimális vámokból nem akarnak engedni, sőt, hogy fel ne emeljék, ezért őket követelnek tőlünk 25 iparcikkre kedvező vámtételeket. Érdekes az az összeállítás, mely Csehszlovákiával való forgalmunkat tünteti fel aranykoronákban 1925-ben. Eszerint behoztuk Csehszlovákiából:

Pamutszövetet	40 millió aranykorona értékben
Nyers és megmunkált fát	24 „ „ „ „
Gyapjuszövetet...	20 „ „ „ „
Szenet	13 „ „ „ „
Pamutfonalat, cernát	9 „ „ „ „
Üveget és üvegarút	7 „ „ „ „
Papirosarút	6 „ „ „ „
Gyapjúfonalat	5 „ „ „ „
Vasarút	4 „ „ „ „

Összesen 128 millió aranykorona értékben.

Kivittek tőlünk:

Lisztet... ..	43 millió aranykorona értékben
Tengerit	21 „ „ „ „
Búzát	19 „ „ „ „
Vágó- és igasállatot	14 „ „ „ „
Rozsot... ..	13 „ „ „ „
Disznósírt és szalonnát	12 „ „ „ „
Gyapjút	7 „ „ „ „
Friss és elkészített húst	5 „ „ „ „
Olajos magvakat	5 „ „ „ „

Összesen 139 millió aranykorona értékben

Mint az összeállítás is mutatja, a csehek védvámja mindazt a cikket sújtja, amit mi oda exportálni tudunk. Tehát világos a célzat: minél nehezebb helyzetbe hozni a magyar mezőgazdaságot. Viszont kedvezményt akarnak kicsikarni mindarra a cikkekre, amit ők Magyarországon tudnak elhelyezni. Vagyis a magyar ipart szeretnék tönkretenni. Világos, hogy ez egy újabb formája a háborúnak, lehetlenné tenni Magyarországot anyagi megerősödését. Ránk nézve vizsgálható, hogy ebben a kérdésben Jugoszlávia is épen úgy érdekelve van, mint mi, mert az is elsősorban östermelő állam, vizsgálható az is, hogy magának Csehországnak is fenyegeti ez a politika gazdasági életét, továbbá külpolitikai érdekeit. Így remélhetjük, hogy sikerülni fog megvédelmezni a magyar érdekeket, csak kintartás és biztos elhatározás kell hozzá a mi részünkről.

MEZŐGAZDASÁG

A burgonyaavész.

Irta: Urbányi Jenő.

Ez a legveszedelmesebb burgonyaabetegezés, hisz a neve is ezt mondja. A betegség rendszerint a burgonya virágzásakor szokott megjelenni s ha az időjárás reá kedvező, két hét alatt vészszzerűen pusztít végig az egész burgonyatáblán. A betegség könnyen felismerhető a leveleken lévő szabálytalan s napról-napra nagyobbodó sűrűkeszarna foltokról, melyeket a levélben élősködő gomba okoz. A foltoknak megfelelőleg a levél fonákján finom fehéres penészszálak vehetők észre. Ezek jönnek létre a gombának citromalakú szaporodó sejtjei (konidiumai), melyek a szél által továbbterjednek az egészséges nedves vagy harmatos levelekre, hol kicsirázhatnak s azokat is csakhamar betegé teszik. A megtamadott levelek szabálytalanul összezsugorodnak, majd rothadás következtében lehullanak. Ez a levélhullás okozza a tulajdonképeni bajt, mert a levél nélkülség megakadályozza a növény további fejlődését, a gumók létrehozását vagy teljes kifejlődését, ami a gazdát bizony érzékenyen sújtja.

A betegség különösen akkor terjed el veszedelmesebben, ha hűvös, ködös, csapadékos időjárás van, vagy ha az illető vidéken sok a harmat. Száraz, napos időjárásban a betegség nem terjed, mert a gombafajnak különösen fontos életfeltétele a nedvesség.

A betegség a gumókon is jelentkezhet. Ugyanis a szaporodást szolgáló citromalakú konidiumok az eső által lemosatnak a földre s a talajrészecskék között a gumókhoz jut-

nak és megfertőzik azokat. Ha átmeteszünk egy ilyen megátadott gumót, a héj körül elfakok, ólomszürke foltokban láthatjuk a betegség jelenlétét. Az ilyen betegen elvermelt gumók különböző rothadások fellépését fogják elősegíteni. A kisebb mértékben megfertőzött gumók, vagyis amelyek az elvermelés alatt nem rothadnak el, a betegség csiráit hordozzák magukban. Ezek a lappangó betegségekben lévő gumók a kórokozó gomba tenyésztési szerveit, gombafonalait (mycéliumait) fogják átsegíteni a téli kedvezőtlen időszak alatt (áttelelés), hogy tavasszal a földre kerülve s növényre fejlődve a vész pusztítását megindíthassák.

Védekezés. 1. Jól megmunkált talaj biztosíthatóságát a burgonyának, mert az erőteljes növekedés hátráltatni fogja a betegség nagyobb fokú megjelenését. A silány, rosszul megmunkált talaj fokozza a betegséget.

2. Ha a betegség fellépett, a virágzás után 1%-os bordóli lével vagy 1%-os Perosan-nal azonnal permetezni kell s e permetezés 2—3 hét múlva megismétlendő. Ha a permetet az eső lemossa, úgy a permetezés azonnal megismétlendő. Aki a burgonyát a fenti szerek valamelyikével még a virágzás, vagyis a betegség megjelenése előtt megpermetezi, az mentes lesz a betegség pusztításától.

3. Ültetéshez gumót vérsmentes helyről szerezünk be s mindig ép, egészséges gumót ültessünk el.

4. Friss istállótrágyát burgonya alá közvetlenül adni nem szabad.

A vérliszt és a csontlisztek.

Irta: Windisch Rikárd dr. gazd. akadémiai tanár.

A vér mennyisége a test súlyának mintegy $\frac{1}{14}$ — $\frac{1}{12}$ részére tehető. Az emlősállatok vére rendszerint 77—82% vizet és ennek megfelelőleg 18—23% szárazanyagot tartalmaz. A vér szárazanyaga szerves és szervetlen alkotórészekből áll. Nagyobb mennyiségben a szerves alkotórészeket találjuk, a szervetlen alkotórészek — hamu — mennyisége csekély.

A vér szárazanyagának szerves alkotórészét főleg fehérje és hémoglobin alkotja. Ha a vérből annyi vizet vonunk el, hogy a visszamaradó szárazanyag porítható, vérlisztet nyerünk. Vérliszt úgy trágyázási, mint takarmányozási célokra készül. A nagy városok vágóhidjain gyártják mindkét vérlisztféleséget.

A trágyázási célokra szánt készítés módjának lényege az, hogy eltávolítják a vérből a vizet, teljesen kiszáritják a szilárd alvadékot és azután liszté őrlik. E célból 1—2% kén-sav hozzáadásával vagy anélkül főzik a vért, miközben gyorsan megalvad.

Ha minden 100 kg. vérhez $\frac{1}{2}$ —3 kg. égetett meszet adunk, az főzés nélkül lepénnyé szilárdul, amelyet a levegőn kiszáritanak, majd finom porrá őrölnék. A vörösbarnaszínű vérliszt kifejezetten nitrogéntrágya, amennyiben ebből a növényi táplálóból 14—15%-ot tartalmaz. Foszforsav- és káliumtartalma aránylag csekély. A talajban gyorsan elbomlik és ezért a gyorsan ható nitrogéntrágyák közé sorolható. Aránylag nem nagy mennyiségben gyártják. Kertgazdaságokban bizonyult nagyon jónak és tetemesebb mennyiségben ott használják.

Takarmányozási vérliszt készítése céljából felőzik a friss vért, miközben az részben megalvad. Sajtolás után azután elkülönítik a levált savót. A kepződött alvadékot lehetőleg gyorsan megszáritják, majd megőrlik.

A kiszáritás előtti felőzés ajánlatos már azért is, mert sohasem tudjuk, nem szárazítk-e a vér valaminő ragályos betegségben szenvedő állattól.

A friss vérben lévő fehérjék teljesen emészthetők. A főzés és a szárítás folytán emészthetőségük csökken. Ha 110° C-nál nem magasabb hőmérsékleten készítették — szárították — a vérlisztet, a nyers fehérjének 90%-nál nagyobb mennyisége is emészthető. Minél nagyobb hőfokon szárítják, emészthetősége annál rosszabb. Nyers fehérjetartalma átlagosan 80%.

A romlatlan friss vért és a jóminőségű vérlisztet sildők és gyorsan növekedő sertések takarmányozására használják. Passon szerint lovak és csikók kitűnő erőtakarmánya. Bárányok felnevelésénél is jó eredménnyel használták.

Mindig csak nagyon megbízható helyről szerezjük be a vérlisztet. Nem jó sem a megégett, sem a túlnagy hőmérsékleten megszáritott. Minősége mesterséges emésztési kísérlettel megállapítható.

Az állati csont ipari szempontból is nagyon fontos nyersanyag. Mindenféle alakban használják trágyául is. Belőle készülnek a különböző csontlisztek. Felhasználható még az állati csont csontszén — spódium —, csontenyv, csontzsr, foszfor, ammóniák és piridin bázisok gyártására.

A csont szerves és szervetlen alkotórészekből áll. Ez utóbbiak főalkotórészei, amennyiben a csontnak kétharmada csonthamu, amely a csontok elégetése alkalmával fehérszínű tömeg alakjában visszamarad. A csonthamu főalkotórészei a mész és a foszforsav, van benne még magnézia, chlór, fluór, kálium és nátrium. A csontban lévő szerves anyagok nitrogéntartalmúak és nitrogénmentesek. Találunk benne zsírt is. A friss csontban víz is van. A csont közel egyharmadát kitevő nitrogéntartalmú alkotórésze eme elemből 16%-ot tartalmaz. Vizzel való főzés által ez lassankint csontenyvvé alakul.

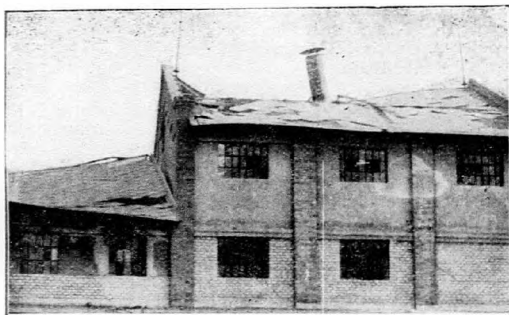
A természete mint szobrász.

A csontban lévő zsírt a csontlisztgyártásra szánt csontokból el kell távolítani, miután az a csont elkorhadását hátráltatja, illetve megnehezíti. A zsír a csontokból elvonható zsíroldóanyagokkal való kezelés útján (benzin, szénkéng, széntetrachlorid).

A zsírtalanított csont megörölve a *normális* — nyersnek is nevezik — csontlisztet szolgáltatja. Ebben benne maradtak a csont összes nitrogéntartalmú alkotórészei, valamint a foszforsav is. Van benne 5% nitrogén és 20% foszforsav (P_2O_5). Értékes, tartalmas trágyaféle ez, csak az a hibája, hogy nem elég finom. Felaprózását megnehezítik a benne lévő enyvetadó anyagok.

Ha huzamosabb időn át vízzel hagynak érintkezésben a durván felaprózott csontokat, a bennük lévő zsír kiolvad és az enyvetadó alkotórészek egy része enyvvé oldódik fel. Ezen kezelés következtében a csontok porhanyóvá válnak, kiszáradva könnyen megörölhetők s sárgásfehér színű porrá változnak. Ez a *párolt* — nem enyvetlentített — csontliszt. Ez átlagosan mintegy 4% nitrogént és 22% vízmentes foszforsavat (P_2O_5) tartalmaz.

Igen finomra csak az olyan csontot lehet megörölni, amely teljesen zsírtalanítva és enyvtelentítve kerül megöröltetésre. Ez halványárga, majdnem fehér színű, erősen porzó finom lisztszerű őrlemény. Nitrogéntartalma 1% körüli és vízmentes foszforsavtartalma (P_2O_5) pedig 30%.

A csepeli gyártelep egyik épülete, amelynek tetőzetét felemelte és teljesen tönkretette a robbanás következtében előálló légnemű.

Az úgynevezett feltárt csontliszt nem egyéb, mint olyan szuperfoszfát, amely csontszénből vagy csonthamuból kénssavval történő feltárási útján készül.

A normális csontliszt, bár jóval több foszforsavat tartalmaz, mint nitrogén, inkább nitrogéntrágyának vehető. A nitrogéntrágya hatása nagyon jó. A csontlisztféleségek foszforsavának hatásáról a szakirodalomban eltérő nézetek tapasztalhatóak. Annyi biztos, hogy a csontlisztek trágyázó hatása mindig csekélyebb, mint a szuperfoszfátoké s többnyire csekélyebb, mint a Thomas-salaké. Bár a párolt és az enyveltített csontliszt foszforsavtrágya hatása sokkal jobb, mint a nyers csontliszté.

Az értékes csontlisztrágyákat hamisítani is szokják. Ezen hamisítások ellen a gazda részben úgy védekezik, hogy mindig csak *nagyon megbízható* helyen vásárolja csontliszt-szükségletét. Továbbá a szállított árut, *mielőtt* felhasználná, a hazai mezőgazdasági vegyiskerleti állomások valamelyikén úgy tisztaságára, mint beltartalmára megvizsgáltatja.

Orbáncfü okozta megbetegedés. A népies gyógyításban régebben igen nagy szerepe volt az orbáncfünek, de ma is használják helyenként, különösen vérzésállapításra és sebek kezelésére. Az orbáncfü azonban inkább gazdasági szempontból érdekel bennünket, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy az azzal táplálkozó állatok megbetegednek, ha egyidejűleg napfény is éri őket. Az orbáncfü különböző fajai a legelőken és réteken gyakori gyomnövények és hatására lovak, szarvasmarhák és juhok betegedhetnek meg, akár a legelőn, akár szénában veszik fel az orbáncfüvet. Gondosan kezelt legelőken és kaszálók szénái után a betegség ritka, mert az állatok a keserű ízű növényt nem szívesen eszik meg. Kiszótt, sovány legelőken az állatok kényszerűségből megesszik, ezért elhanyagolt legelőken gyakoribb s gyakoriságához hozzájárul az is, hogy a mi közegiek legelőinken a gyomnövényeket nem szokták irtani, amit nem lehet eléggé eltéríteni. Az orbáncfü hatására a tej elapad, a fején, füleken erős viszketéssel járó bőrgyulladás lép fel, amely enyhé esetekben 1—2 nap múlva meggyógyulhat. Súlyos esetekben azonban vakság marad vissza, vagy az állatok el is pusztulhatnak. Réteken és legelőken az orbáncfü irtásával védekezhetünk a betegség ellen, ha pedig a baj már fellépett, akkor állatorvos segítségét kell igénybevenni.

Ha nagyobb és biztosabb termést akar,

rendeljen eredeti

hatvani nemesített buza- és rozsvetőmagot

a

Hatvani Növénynemesítő r. t.-nál, Hatvan

vagy a

Magy. Magtanyésztési r. t.-nál Budapest, IV., Szép-u. 1.

A természet, mint szobrász. (Képpel.) A közelmúltban egy 300 éves tölgyfát vágta ki Neuenhof város vidékén. A törzs át-fürészése után meglepetve tapasztalták, hogy a fa gyűrűi, rostjai egy idősebb ember arcképét adták, mint ezt mellékelt képünk mutatja. Nem kell ebben természetesen csodát keresni; ez csak a véletlennek érdekes eredménye.

Lombtakarmányok. Ha sok takarmányunk van, a fák lombjai rendszerint a trágyába kerülnek, mert az csak alomnak használatuk fel. Takarmányhiány esetén azonban jó takarmányt szolgáltat különösen az akác és tölgyfa lombja, ha azokat még zöld állapotban vágják le. Az akáclobmot úgy zölden, mint szárítva szarvasmarhakkal és juhokkal szokták etetni. Lovakkal való etetése nagy elővigyázatot igényel, mert az akác kérge nagyon könnyen okozhat kólikát. Így lovakkal csakis a zöld levélrészek, legfeljebb a kisebb ágascskák etethetők. Ugyancsak felfuvalódást okozhatnak a virágok is, akár frissen, akár szárítva adagoljuk. Legcélszerűbb az akácot akkor etetni, amikor hüvelyei félértettek vagy érettek, mert ekkor van legnagyobb tápértéke. A tölgylobmot zölden egy állat sem fogadja szívesen. Izét nem kedvelik nagy cersavtartalmu miatt. De meg a cersav egyébként sem használ az állatnak: székrekedést okozhat. A szárított tölgylob azonban veszély nélkül etethető, annál is inkább, mert abból úgysem fog mértéktelesen enni a jóság. A lombtakarmányokat savanytva is szokták etetni. Ekkor aránylag nagy mennyiségű fogyasztnak belőlük az állatok. Savanytva ugyanis kellemesebbé válik az ízük, továbbá a lombbal együtt lévő ágascskák is megpuhulnak.

A csiklandó ló tisztogatása nagy hosszúság, de balesetnek is lehet okozója, ha az nem történik kellő elővigyázatossággal és hozzáértéssel. A csiklandóság örökös tulajdonsága is lehet a lónak, de a legtöbb esetben a helytelen bánásmód által létrejött erőszokás. Az ilyen lovat nagyon kíméletesen kell tisztítani, különösen a hasa alját, ahol legerékenyebb a bőr. Vakarót soha, hanem csak kefével használjunk. Az előbbinek használata különben nyugodt lovaknál is kerülendő. Tisztogatás előtt célszerű a csiklandó lónak egyik első lábát gúzsba kötni: így három lábba állva nem tud rugni. Gúzsakötés után eleinte kefe helyett egy puha posztódarabot használjunk, majd megfelelő elővigyázattal és gyöngédséggel a kefével is használatba vehetjük. Kopott, érdes vagy nem elég puha kefe erre a célra semmiesetre sem alkalmas. Ha valamennyire állja már a pucolást a ló, szörkeztüvel is tisztogathatjuk, de az érzékeny, csiklandós részekhez sem ezt, sem más tisztítóeszközt ne dörzsöljünk túlságosan oda. Ha a ló érzi, hogy a tisztogatással fájdalmat neki nem okozunk, később annak türebéhez hozzászokik. Tisztogatás után vegyük le a gúzt, gyengéden dörzsöljük meg a ló lábát, simogassuk, veressük meg a marját, nyakát s ha esetleg abrakkal is kedveskedünk neki, azzal csak elősegítjük a cél mielőbbi elérését. Provokálkozhatunk azzal is, hogy nyáron állott, télen pedig langyos vízbe mártott ronggyal megmossuk a csiklandós részeket, majd puha ronggyal szárazra töröljük. Ettől nem fog idegenkedni, sőt jól esik neki s így lassan hozzászokik a tisztogatáshoz. A fő az, hogy türelmünk, gyöngédségünk bánjunk vele s ne ragadtassuk el magunkat akkor sem, ha a szoktatás hosszabb időt venne igénybe. Idő szükséges ahhoz, míg rájön a ló, hogy gondozója nem akar neki rosszat a tisztogatással, annál is inkább, mert a legtöbb esetben azok a lovak szoktak csiklandósak lenni, amelyeket csikókorukban mindenféle ingerkedéssel készakarva elkapattak s így érthető, hogy az ilyen állat már előre is fél és ijedezik, ha kefével, vakaróval közeledünk hozzá. A helyesen nevelt csikó a legritkább esetben válik csiklandóssá. A kancák a sárlás ideje alatt rendszeren nagyobb érzékenységet mutatnak a tisztogatáskor, azonban fogamzás után ez elmulik.

A robbanástól megrongálódott ház Csepelen.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1908. évben fölvettem 850 koronás törlesztéses kölcsönt járulékaival együtt 1923. év szeptemberében kifizettem és most még 1.600.000 koronát követelnek rajtam. Köteles vagyok-e megfizetni? 6055. száma előfizető. — Felelet. Hű ön az intézetől megkapta a törlési nyugtát és engedélyt, úgy utólag nem követelhet a bank öntől semmit.

Üzenet a sorsjegyeikről érdeklődőknek. Nem nyertek a következő sorsjegyek: Bazilika 325—29, 634—80, 847—57, 1140—34, 1985—9, 1983—23, 4346—57, 4496—33—34—35, 4988—43, 5018—42, 5057—17, 5503—44, 5559—89, 5863—48, 7103—06; Tizfrankos szerb 1754—52; Erzsébet 1443—44, 1983—63, 4477—54; Józsv 1673—26, 6161—88; Konvertált Jelzálog Hitelbank 601—39, 1969—29, 2664—11; Jelzáloghitelbank 3%-os nyereséjsorsjegye 2758—78, 2758—81; Pesti Hazai 5083—25; Olasz Vöröskereszt 132—27, 8500—1, 10.893—34; Osztrák Vöröskereszt 5355—22, 9757—29; Magyar Vöröskereszt 1819—63, 7629—54. — A legkisebb nyeresémmel kihúzták a 4344—9, 6158—66. sz. Bazilika, 2024—55. sz. Konvertált Jelzálog Hitelbank, 659—4. sz. Olasz Vöröskereszt, 293—35, 1983—23. sz. Magyar Vöröskereszt sorsjegyeket. — Az Újmagyar Vöröskereszt sorsjegyeinek 120.000-nél nagyobb száma nincs. — Az úgynevezett valorizált, Bazilika, Vöröskereszt stb. sorsjegyek egy komoly alapot nélkülözö vállalkozás volt és bele is bukkott.

A nemesnépi önkéntes tűzoltó- és levante-egyesület műkedvelő gárdája „A legényfurlang” című népszínműben.

(Beküldte: Dlavso.)

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

A vidéki városok egymásután lépnek be a Faluszövetség törzstagjai sorába.

Legújabbban a Faluszövetség új alapszabályai értelmében a városokat is felszólította, hogy a magyar társadalmi egység dokumentálására és a Szövetség nemzetmentő céljainak szolgálatára, lépjenek be a Szövetség törzstagjai sorába. E lelkes felhívásnak várakozáson felül jött meg az eredménye. A vidéki városok vezetősége megértette a Faluszövetség nemes intencióit és egymásután csatlakoznak a Szövetség hatalmas meggyarapodott lelkes taborába. Eddig a következő városok csatlakoztak a Faluszövetséghez: Békéscsaba, Cegléd, Esztergom, Gyula, Hajdúbozsórtomány, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Karcag, Kiszujzállás, Kecskemét, Kaposvár, Kőszeg, Mezőtúr, Miskolc, Makó, Magyaróvár, Pápa, Pécs, Sátoraljaújhegy, Szentcs, Szombathely, Szentendre, Szekszárd, Jászberény és Mohács.

Az őszi szántások.

Az őszi szántások most már nagyon aktuálisak teszik a traktorbeszerzést. Ez idő szerint a Faluszövetség traktorbeszerzésre a legkedvezményesebb feltételeket nyújtja. A gép lekötése alkalmával mindössze a 2%-os forgalmi adó, a gép vételárának a szállítási napjától f. é. december hó 1-ig számított 7%-os kamata és 125.000 korona költség fizetendő. Folyó év december hó 1-én fizetendő a vételár 30%-a. A megmaradó hátralék 7%-os kamataival együtt négy félévi egyenlő részletben törlesztendő minden június és december 1-i esedékességgel. Amennyiben a vásárlók a helyi viszonyoknál igazoltan olcsóbban, de maximum azonban 180.000 koronánál a földreform során földhöz jutottaknak bérszántást végeznek, úgy külön prémiumban részesülnek, mely prémium az első 100 kat. hold megszántása után kat. holdanként 12.000 koronát, a második 100 kat. hold megszántása után kat. holdanként 24.000 koronát, a harmadik 100 kat. hold megszántása után kat. holdanként 36.000 koronát tesz ki. Bővebb felvilágosítást nyújt a Faluszövetség. (Budapest, V., Zoltán u. 8.)

Pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

bármily rendszerben raktárról kaphatók

GODRA SÁNDOR és FIA

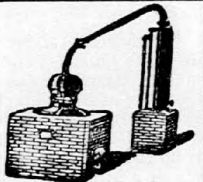
rémzöves üzemből

Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. sz.

Telefon: József 78—43.

Győmölcsöz beszerítők készítőik.

Árajánlatlással árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

VÁSÁRNAPTÓL VÁSÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A gödöllői kiállítás nyertesei.

A gödöllői szarvasmarha-, juh- és sertéskiállítás bírálóbizottsága hétfőn Ráday Gedeon gróf elnöklésével úgy döntött, hogy pénzdíjat és gazdasági gépet csak kiszagdak kapnak, a nagyobb tenyésztőket oklevéllel tüntetik ki. Első díjat kaptak tehénért *Jakoby György* gödöllői lakos és tiszóért *Cs. Kamarás János* mogyoródi lakos, második díjat tehénért *Fekete József* gödöllői erdőőr, harmadik díjat *Muri István* gödöllői és *Gróf Sámuel* szadai lakos, negyedik díjat *Paluska Mihály* rákócscsabai és *Kolozs Sámuel* gödöllői lakos, ötödik díjat *Tóth József* gödöllői, *Petrák Sándor* és *Petkó Imre* szadai és *Gubek János* csömöri lakosok. Sertéseket *Kálmán János* és *Horváth Ignác* gödöllői lakosok kaptak díjat.

Gazdak panasza a piaci tájékoztatás hiánya miatt.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara akciót indított arra nézve, hogy a falvakban, vásárpályokon a napi helyi terményárakat függesszék ki. Ma ugyanis súlyos kár éri a vidéki tájékoztatlan termelőket amiatt, hogy teljesen ki vannak szolgáltatva a nálunk gyorsabban és jobban tájékoztatott bevásárló érdekeltiségeknek. Ezek egységes ártaktikával lépnek fel a piacon és gyakori eset, hogy a tájékoztatlan gazdától jóval a piaci áron alul szedik el terményeiket.

Rendkívüli előleget kapnak a dohánytermelők.

A pénzügyminisztérium, számolva azzal a körülménnyel, hogy a gazdalközönség terményeinek értékesítése előtt csak nagy nehézségek mellett juthat pénzhez, a dohánytermelés zavartalan biztosítása érdekében elhatározta, hogy — amint ez a múlt években is történt — mindazoknak az őtholdas és nagyobb dohánytermelőknél, akiknek várható dohánytermelése erre kellő fedezetet nyújt, az idén is rendkívüli előleget ad. Az idei dohánytermelés bevéltási árának levonásával eme kamatmentes előleg összegét a pénzügyminisztérium úgy az államháztartás, valamint a dohánytermelés méreteivel képest a dohányban beültetett területek minden kataszteri holdja után egymillió koronában állapította meg. Az előleget a dohánybevéltő hivatalok útján kell kérésmezni, amelyek közelebbi felvilágosítással szolgálnak. Az előleg kifizetése előreláthatólag szeptember első napjaiban veszi kezdetét.

Méhészeti kiállítás Mohácson.

A mohácsi vész 400-ik évfordulójával kapcsolatban augusztus 20-tól szeptember 5-ig a mohácsi kir. állami polgári és belvárosi róm. kath. elemi iskola termeiben s a Korona-szállóban mezőgazdasági, történelmi kiállítást rendeznek. Ugyanezen alkalommal a *Pécsi Méhéször* országos vándorgyűlést rendez és felhívja az ország méhészeit, hogy úgy a kiállításon, mint a vándorgyűlésen minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

Mezőgazdasági kiállítás Kadarkúton.

A Somogy megyei Gazdasági Egyesület a Kadarkúti Gazdakörrel karöltve szeptember hó 12-én *Kadarkúton ló és szarvasmarha díjazással egybekötött mezőgazdasági háziipari és mezőgazdasági gépipari kiállítást* rendez. Bővebb felvilágosítással szolgál a Somogy megyei Gazdasági Egyesület titkársága, Kaposvár Vármegyeháza.

Óriási robbanás a csepeli löszraktárakban

Csütörtök este 7 órakor hatalmas robbanás volt a csepeli szigeten: a Weisz Manfréd-gyár közelében lévő löszraktárakban 20.000 kilogram löszér a levegőbe repült. Az irtózatos erejű robbanásról az első órákban megdöbbenő híresztelések terjedtek el, később azonban kiderült, hogy a robbanásnak — csodálatos szerencse folytán — egyetlen halottja sincs s a 300 sebesültnek legnagyobb része is csak könnyebb sérüléseket szenvedett. Nagy pusztulást okozott azonban a detonáció a környék házaiban, több kilométer körzetben valamennyi ház ablaka betört s a tetők beszakadtak.

A vizsgálat megállapította, hogy négy földalatti lőpor-tárna repült a levegőbe s hogy további robbanások nem következtek be, az csak a tűzoltók és utászkatonák halálmevető bátorságának, amellyel a mentést végezték, köszönhető. A robbanás okát még e pillanatban sem tudják egészen biztosan megállapítani. Komoly gyanújelek vannak arra nézve, hogy a borzalmas robbanást bűnös kezek idézték elő. Több vallomás van, hogy közvetlenül a robbanás előtt, a munició-raktárak közelében lévő halászcserdjában három munkást láttak, akik titokzatosan összebujtak, sugdolóztak és épen ezeket hívták fel magukra a figyelmet.

Más tanuk is látták ezeket a munkásokat. Olyan vallomások is hangzottak el, hogy ezek a munkások régebben a Weisz Manfréd-féle gyárban dolgoztak, külföldi álltalvalók s a halászcserdjából a robbanást megelőző negyedórában mentek el izgatottan, ideges sietéssel.

A vallomások alapján a nyomozó detektívek megállapították ennek a három munkásnak a nevét, tartózkodási helyét és előállították őket a csepeli kapitányságra. A három munkás a következő: Teschentóli Péter, Virányi Jenő, Alteschriwa János volt löszergyári munkások. Mindhárom tagadják, hogy részük lenne valamilyen merényletben, sőt azt is tagadják, hogy a robbanás napján a halászcserdjában lettek volna. Ezzel még inkább magukra terelik a gyanút, mert hiszen többen is látták őket a cserdjában.

A robbanás utáni nap meglejtelt a szerencsétlenség színelhényen Horthy Miklós kormányzó is és megtekintette a pusztítást. A kormányzó meleg szavakkal dicsérte meg a mentésben gyönyörűen viselkedő tűzoltókat és katonákat. A robbanás következtében kárt szenvedett lakosok felségítésére a kormány minden lehetőet megtesz. A kár összegét már mindeztől összeírták.

Ravasz püspök titkára meghalt. Kis Ödön főgimnáziumi tanár, Ravasz László dunamelléki református püspök titkára, 54 éves korában Balatonlellén szívizhűlésben meghalt. Az elhunytat özvegye és két leánya gyászolja.

Kitüntetett mezőgazdasági munkás. A földművelésügyi miniszter *Enyedi Ferenc* kemecsei lakos, mezőgazdasági munkást egy egész életen át szorgalmasan és becsületesen végzett munkásságáért elismerő oklevéllel és pénzügyalomalom tisztelettel ki. Az oklevéllel és pénzügyalomalom *Kausay Ödön* dr. főszolgabíró, Kemecse község tanácstermében nagyszámú gazdaközönség jelenlétében ünnepélyes keretek között adta át a kitüntetett munkásnak.

A bicerei műkedvelők.

Gyula, Bicere és Szűrét ifjúsága műkedvelő gárdát alakított s *Szacsay Tibor* bicerei tanító (x) vezetésével a műkedvelők betanulták *«A falu rossza»* című népszínművet, amelyet nemcsak a községben, hanem Gyulán is nagy sikerrel adtak elő. A szereplők a mezei munka után, éjjel mentek el a próbákra s mindenki megtett mindent a siker érdekében. A szereplők névsora a következő: 1. Gergely János. 2. ifj. Bonád Lajos. 3. D. Nagy István. 4. Pálkás Erzsike. 5. Kis Sándor. x-él jelzett Szacsay Tibor áll. tanító. 6. Pálkás Lajos. 7. Biró Juliska. 8. Kertész Gábor. 9. Kertész András. 10. Szilágyi Mariska. 11. Gergely Erzsike. 12. Biró Erzsike. 13. Balhó János. 14. Fábán Mariska. 15. Szilágyi Juliska. 16. Kertész Juliska. 17. Kertész Mariska. 18. Kertész Erzsike. 19. Nagy András. 20. Dancsovski Mariska. 21. id. Bonád Lajos. 22. Fodor Veronika. 23. Gergely István. 24. Nagy Ferenc.

(Beküldte: Biró Ferenc.)

Szőlősgazdák figyelmébe.

A peronospóra által a szőlőkben okozott károkat legkésőbb augusztus 31-ig kell bejelenteni. Olyan esetekben, amikön az elemi csapás közvetlenül a termés betakarításának ideje előtt következik be, a jelentést táviratilag is el lehet intézni.

Állatdíjazás Monoron.

A Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Gazdasági Egyesülete tenyész- és haszonállatdíjazást rendezett Monoron. A kiállításon megjelentek a földművelésügyi miniszter képviseletében *Píósz Béla* dr. államtitkár, Pest vármegye alispánja, *Agorasztó Tivadar* és a járás előkelőségei és a gazdatársadalom ügyészölván teljes számban. A bírálat és díjazás eredménye a következő volt: *Fias-kancók csoportjában* első díjat nyert *Par-Burján* Sándor monori lakos négyéves *Csillag* nevű sötét pejlova. (A földművelésügyi miniszter tiszteletdíja arany oklevél és egymillió korona.) *A három éven aluli kancók csoportjában* első *Teichter* Antal vecsési lakos két éves *Vilma* nevű gesztenyepelt csikója. A földművelésügyi miniszter arany oklevele, a monori telkes birtokosság tiszteletdíja egymillió korona. *A három éven felüli kancók csoportjában* báji *Patay József* bényei gazdasága *Berta* nevű öt éves sötétpej kancája. *A közép- és nagybirtokosok három éven aluli kancócsoportjában* első *Wekerle Géza* nyáregyházi földbirtokos *Cigány* nevű másfél éves pejsikája. *A gazdák fogatmentőitjében* első díjat nyertek: *Biró István* monori kiscsarda, *Wekerle Géza* és *Wekerle Géza* nyáregyházi földbirtokosok. *Szarvasmarhák csoportjában* első lett *Sebes Béni* öt éves zsemlyetarka tehene, továbbá *Benke István* állófi lakos három éves tehene. *Üszök csoportjában* első *Havricsék* János dunaszentmiklósi két éves iszója.

Állattenyésztésünk fejlesztése.

Az OMGE ez év tavaszán felterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz, amelyben rámutatott szénatermésünk fokozásának és javításának szükségességére és javasolta, hogy a tűlnevdes rétek kényszerlecsapolásáról szóló törvény a legsürgősebben végrehajtható. Indítványok országos mozgalom a rétek hathatósabb művelése érdekében, a lezüllyt közlegelők megjavítására és karbantartására, szakemberek útján tervek készítésének és e célból értekezletet hívjanak egybe. A földművelésügyi miniszter az OMGE kezdeményezésére elhatározta, hogy a legelőjavításra kedvező feltételek mellett törlesztés kölcsönt fog nyújtani, legelőgazdák képezésére pedig tanfolyamot rendszeresíteni és a munkaterv letárgyalására az OMGE által javasolt értekezletet egybe fogja hívni. A tűlnevdes rétek kényszerlecsapolásának végrehajtását pedig a legsürgősebben folyamatba teszik.

Országos zászlót kapnak a cserkészek és a leventék. Gödöllőn hűs vármege és város közművelődési egyleteinek kiküldöttéi **Horthy Miklós** kormányzó öfömlétsége és neje, valamint nagyszámú közönség jelenlétében megtartott országos nagygyűlésen **Bodor Antal** dr. egyetemi magántanár, a Faluszevetség igazgatója javaslatára elhatározták, hogy a cserkészek és leventék részére az egész magyar társadalom egy-egy országos zászlót készíttet, ezzel is kifejezve e két nagyjelentőségű ifjúsági szervezet iránti szeretetét és ragaszkodását.

A Hortobágyon elszaporodott a szerbtövös. Jelentették Debrecen város tanácsának, hogy a hosszú ideig tartó esős időjárás következtében a Hortobágyon annyira elszaporodott a szerbtövös, hogy komolyan veszélyeztetni a legelőterületeket, hacsak mindent el nem követnek teljes kiirtására. A pásztorok már hetekkel ezelőtt hozzáláttak a szerbtövös irtásához, de ez annyira elszaporodott, hogy még eddig alig mutatkozik valami eredmény. A város erre a célra a költészetbe nyolcmillió koronát vett fel, de ez az összeg igen csekélynek bizonyult s a gazdasági ügyosztály most azt a javaslatot tette a tanácsnak, hogy újabb huszonkétmillió póthitelt vegyenek igénybe. A tanács, tekintettel arra, hogy a rendkívüli mértékben elszaporodott szerbtövös komoly veszéllyel fenyeget, elhatározta, hogy igénybeveszi a póthitelt s így ebben az évben a szerbtövös irtása harmincmillió koronába kerül. A Hortobágyon az irtási munkálatokat az erre a célra fel fogadott napszámosok már meg is kezdték.

Vasúti szerencsétlenség Szigetszentmártonnál. A ráckevei személyvonat Szigetszentmárton közelében kiskilott s a mozdony és több kocsi az árokba fordult. A vonatvezető kalauz súlyosan megsérült, a fűtő és néhány utas könnyebb sérülést szenvedett. A szerencsétlenséget valószínűen a sok esőzésekkel elkorhadt talpfák idézték elő.

Nagy tűz Tahitótfalun. A tahitótfalui szerúk közelében pajkos gyermekek gyufával játszadoztak. A tűz átterjedt a szerúkre és villámgyorsan elharapózott úgy, hogy három nagy pajta, telve takarmánnyal és egy búzaasztag a lángok martalékává esett. A szomszédos Pöcsmegeyer, Leányfalu és Dunabogdány közönség levencesapata négy fecskendővel sietett a veszélyeztetett termésmegmentésére. Határai erőfeszítés árán sikerült a leventéknek a milliárdokat érő gabonát, takarmányt és épületeket megmenteni. A kár így is meghaladja a 750 milliót.

A kommun alatt elkövetett bűnökért is felelősségre vonják Rákosit. Rákosi Mátyást bíróság elé fogják állítani a kommun alatt elkövetett szárendbeli gyilkosságok büntetvényében is, amelyeknél mint bűnrészes, vagy mint felbújtó szerepelt Rákosi. Vádat emelt ezenkívül az ügyészség ellene rablás, lázadás, személyes szabadság megsértés s más bűncselekmények címén is. Ebben az ügyben az őszel lesz a tárgyalás a büntetőtörvényszék előtt.

A kormányzó képe a képviselőházban. A képviselőház elnöki szobája legközelebb pompás képpel gazdagodik. **Horthy Miklós** kormányzó nagyszabású portréjával, amelyet **Szokol Villibáld** dr. festőművész festett és amely a kormányzót teljes díszgyenruhájában ábrázolja.

Kinevezés. A kormányzó Schilberszky Károly dr. magy. kir. gazdasági főtanácsost, kertészeti tanintézetűi rendes és egyetemi magántanárt az egyetemi közgazdaságtudományi karon a növénykörtán számára átszervezett tanszékére egyetemi nyilvános rendkívüli tanárrá kinevezte és egyben neki az egyetemi nyilvános rendes tanári címet és jellegű adományozta.

Víztéri cserkészcsoport alakult. Debrecen város és Hajdumegye víztéri széke megalakította az első víztéri cserkészcsoportot. Az új csapatnak 18 tagja van, valamennyien víztéri szülők gyermekei. Az új csapat parancsnoka víztér **Kanabó** Dezső tanár, helyettese víztér **Sarkady** Ferenc rendőrfogalmazó, segédítették: víztér **Ferenecz** Miklós és víztér **Tóth** Ferenc.

Lovasmutatványok a gödöllői kiállítással kapcsolatban. A gödöllői ipari és gazdasági kiállítás keretében vasárnap sikerült lovasdélutánt rendeztek, amelynek programján lóidjazás, gazda- és úrfogatok bemutatása szerepelt. A gödöllői koronauradalom, valamint a járási magángazdaságok apaménei, anyavancái és csikói a hazai lótenyésztés legújabb fellendülését igazolják. A gazdák és úribirtokosok ötös, négyes és kettős fogatainak bemutatása feltűnően keltett. A délután folyamán a csendőrtelap kutyaidomítási mutatványai is osztatlan elismerésben részesültek és az öt-hatezer főnyi közönség lelkes ünneplésben részesítette a lovastestőrök díjlovaglásán és díjugratásán bemutatott bámulatos teljesítményeket. A fényesen sikerült lovasdélutánt a ponnifogatok virágkorzója és a ceglédi gazdálékok és lovasifjak gyönyörű lovasmutatványai fejezték be, amelynek végén népleltöltött vett jelenetet: a menyasszonyrablást mutatták be. A sikerült ünnepség rendezéséért víztér **Endre** László gödöllői főszolgabíró és **Rudnyánszky** Ferenc szászadost ilteti az elismerés.

A baranyai gazdák megsegítik árvízjutotta véreiket. A baranyamegyei gazdák elhatározták, hogy az árvízjutotta baranyai magyarságot megsegíti a megszállott területen s részére 25 vagon búzát ad.

A flamingók iszapból, sárból készítenek kicsinyik számára fészket.
Képünkön ilyen érdekes fészkek láthatók egy flamingó családdal.

Ritka pillanatsfével.

Egy olasz tiszt leesett a lováról és az esés pillanatán sikerült letényképezni.

A kalocsai érsek pásztorlevele a mohácsi emlékünnepről.
Zichy Gyula gróf kalocsai érsek a közeledő mohácsi gyásznap alkalmából pásztorlevelet adott ki, amelyben bővebben emlékezik meg nagynevű elődjéről, Tomori Pál kalocsai érsekről, aki Mohácsnál a magyar hadak élén hősi halált halt. A pásztorlevél leírja Tomori egyszerű és mégis fenkölt jellemét, bátorságát, hazaszeretét és vallásosságát. A pásztorlevél így végződik: Valóban méltó, hogy a 400 éves évfordulón egyházmegyém minden híve kegyelettel emlékezzék meg a szerencsétlen sorsú Lajos királyról, Tomori érsekről s mindazokról, akik a mohácsi síkon, mint a kereszténység és az ország oltalmazói igyekeztek gátat vetni a török áradatnak.

Hatvanéves a fővárosi Állatkert. Augusztus 9-én volt hatvan éve, hogy az Állatkert létesült. 1866-ban Xantus János, a jeles földrajztudós, elkezdte berendezni az Állatkertet. A munka nehezen ment, de a lelkes sportfériak segítségére siettek Xantusnak. Több külföldet járó magnás ajándékozott különböző állatot, így oroszlánt, egy orosz herceg tigrist, mások rókát, farkast, szárnyasokat stb. Az akkori Budapest lakossága szívesen rándult ki az Állatkertbe, ahol később, hogy a védelem nőjön, különböző mutatványokat is rendeztek. Kötéltrücsökök, léghajók mutogatták művészetüket. Így tudott azután a részvénytársaság több állatot beszerezni, de az Állatkert mégsem töltötte be hivatását. Végül 1907-ben a főváros vette át a részvényesektől az intézményt, amelynek korszerű átalakítása után, 1912-ben megnyílt a mai nagyszerű és világhírű Állatkert. Az Állatkert megérdemelné, hogy a közönség sűrűbben látogassa, mert ott nemcsak tanulni lehet, de mindenki szórakozhatik is. Partolás híjján ez a világhírű intézményünk is válságba jut, ami könnyen érthető, hiszen az Állatkert fenntartása rengeteg költségbe kerül.

A Makói Dalárda jubileuma. A Makói Dalárda szombaton és vasárnap ünnepelte fennállásának ötvenedik évfordulóját. A jubiláris ünnepségen a Szegedi Dalárda, a Szegedi Polgári Dalárda, a Hódmezővásárhelyi Dalárda, a Hódmezővásárhelyi Iparos Dalkör, a Kecskeméti Polgári Dalkör, a Püspöktelei Dalárda, a Hazánk Dalkör Szeged, a Szegedi Visszhang Dalkör és a helybeli dalárdák, összesen mintegy ötszáz dalossal vettek részt. A különvontall érkező dalosokat a pályaudvaron Nikelszky Jenő polgármester fogadta, ahonnan a varosháza elé vonult a menet. A népszerűbe fellálló dalkörkökhöz Petrovics György nemzetgyűlési képviselő meghatóan szép beszédet intézett, amely után a dalárdák koszorúslányai egyenként megkoszorúzták a dalosok zászlóját. Vasárnap a vendég-dalárdák megkoszorúzták a Kossuth-szobrot. Este a Hollósy Kornélia-színházban díszhangverseny adatak az egybegyűlt dalárdák, amelyen a város társadalmának színe-jáva megjelent.

Egyiptomi vendégek mennek a Hortobágyra. Az egyiptomi gazdák visszaadják Mayer János földművelésügyi miniszter kairói látogatását és magyarországi tanulmányútjuk során a Hortobágyon szándékoznak néhány napot tölteni, majd Debrecen város megtekintése után a hajduszentpályai híforráshoz kívánnak kirándulni tenni. Az egyiptomi főkonzul bejelentette, hogy személyes tárgyalás céljából rövidesen Debrecenbe utazik. A város tanácsa felhatalmazta a polgármestert, hogy a vendégek fogadására az előkészületet megtegye.

Merénylet a török miniszterelnök ellen. Izmed pasa török miniszterelnököt bagdadi hivatalos útjában egyik vámtisztviselő megtámadta és borotvával több sebet ejtett az arcán, homlokán és karján. A tettest elfogták. A miniszterelnök, akit kórházba vittek, a javulás útján van. Ügylátszik, hogy a tettest személyes bosszúból követte el.

Újabb kisebbségi jogsérelem Erdélyben. Az oláh közoktatásügyi minisztérium elrendelte, hogy a jövő iskolai évtől kezdve minden iskolában a hét három napján a tízperces szünetekben is csak román nyelven beszélgethetnek, a hét másik három napján pedig az intézet anyanyelvén. Ezt az újítást az iskolák osztálykönyveiben naponta be kell jegyezni. A miniszternek ez az intézkedés mérhetetlen elkeseredést váltott ki az erdélyi magyarság körében, kik közül többen jekete karszalaggal jelentek meg az iskolai beiratásnál.

Már csak öten vannak. A belügyminisztérium nemrég elrendelte a 48-as öreg honvédek összeírását. Az összeírás szerint Magyarországon jelenleg csupán öt olyan honvéd él, aki a dicsőséges szabadságharcban küzdött. Az öt honvéd: Konkoly István volt közhonvéd, aki most Ócsán lakik, Fluck Gusztáv volt tizedes (Albertirsán), Marton Sándor volt honvéd (Kemenesmagasin), Batka Gáspár volt honvéd (Kemenesáradon) és Lebó István (Budapesten).

Határaink védelmére Caesar vagy Hannibal sem merne vállalkozni. A „The Statist”, egyik legtekintélyesebb angol közgazdasági hetilap, legutóbbi számában fejezi be Magyarországról írt cikksorozatát. A legutolsó cikk arról szól, hogy a mai Magyarországot megfosztották a bércfalak védelméről és olyan határai vannak, amelyeknek védelmére a magyar államférfiak nézete szerint maga Caesar vagy Hannibal sem merne vállalkozni. Az angol kereskedők már a legteljesebb bizalommal köthetnek üzleteket Magyarországgal. A magyar gazdasági problémák fontos része még a közlekedés kérdése, Magyarországot természetesen ma is volt saját kikötőjére, Fiumére vité pillantását. Fiume ma már csak dícsőség-tesztet multal bíró kis falu. A megfelelő forgalmi eszközök és kikötő-építkezések révén Fiume a magyar külkereskedeleme legnagyobb része számára kitűnő levelezőcsatornát alkotna és a legrovidebb idő alatt nagy kikötővé fejlődhetne.

Újabb kommunista összeesküvést lepleztek le. A budapesti főkapitányság politikai osztályán néhány nap óta lázas munka folyik. Hírek szerint a rendőrség igen nagyszabású kommunista mozgalmat leplezett le. Olyan adatok vannak, amelyek szerint volt népbiztosok és emigránsok jöttek vissza Magyarországra, hogy itt szervezkedni kezdjenek a következő képviselőválasztásokra, amikor a kommunisták szintén sorompóba akarnak állani. A szervezkedés Kun Béla utasítás alapján folyik, aki állítólag ismét Bécsben tartózkodik. A rendőrség kezébe Kun Bélától származó levelek kerültek, amelyekben a volt népbiztos utasításokat ad a szervezkedésre. A visszatért népbiztosok a Vági-pártot használták fel az újabb földalatti propagandára. Legközelebb letartóztatások is várhatók.

Halálos szerencsétlenség a Stefánia gyermekkorházban. Borzalmas szerencsétlenség történt a Stefánia-kórházban, ahol a Röntgen-laboratóriumban az egyik Röntgen-gép 20.000 voltos árama megölte Treier Józsefnek 38 éves budaörsi asszonyt. Treier József budaörsi földműves már hetek óta eljár a Stefánia-kórházba, ahol nyolcéves kislfia rákos daganatát gyógyították. A kislfi beteg testrésztét Röntgen-kisugárzásnak tették ki s az ilyen kezelésekre mindig az apja kísérte el a kórházba. Tegnap Treierné is velük ment s noha Stefánia professzor, a Röntgen-laboratórium kiváló vezetője nem akarta beengedni az asszonyt a szobába, Treierné mégis bekönyörgötte magát. A professzor végül is engedett, de többen szigorúan figyelmeztette az asszonyt, hogy mozdulatlanul üljön s hozzá ne nyuljon a halálos veszélyt jelentő géphez. A kezelés közben, amíg a kislfi beteg testrésze sugározatták a gyógyító fényt, Treierné a kiváncsiságtól kapatva, előre hajolt és újjával megérintette a Röntgen-gépet. Ebben a pillanatban, mintha vilám sújtotta volna, elvágódott a szerencsétlen asszony, megölte a 20.000 voltos áram s a kiváncsisága.

Kitüntették tüzőtlők. A belügyminiszter a tüzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszermét a főtisztviselő önkéntes tüzoltóság kebeléből Kics István szakaszparancsnok és Sipos József szakaszparancsnok részére adományozta.

Emlékkönyvbe.

Szedd a nyárnak virágait
Egy csokorba össze,
Rezgőt is tégy nejejtéssel
Egyet-kettőt közbé.

Tekints néha a csokorba
S látni fogsz a multba,
És emlékezz néha arra,
Ki e pár sort írta.

Ifj. Rencsisovszky István (Debréte).

Tovább tartanak a mexikói katolikussüldözések. A mexikói katolikussüldözések még tovább tartanak. A kormány lefoglalta a veracruzai szent András kápolnát szakszervezeti helyiség céljára, ami a hívők körében újból nagy izgalmat keltett.

Méreg helyett cukrot adott a patikus egy halálraszánt asszonynak. A jánoshidai csendőrséget hétfőn éjjel hangos javaszékeléssel verte fel egy asszony, aki könyörögni kezdett, hogy tartóztassák le, mert méreggel megölte két kis gyermekét. A vallásra azután elmondotta a szerencsétlen nő, hogy Szabó Imrénének hívják, a férje béres. Az ember azonban elhűtlenkedett és összeállt egy tanya asszonnyal, őket pedig kenyer nélkül hagyta. Nyomorogott két kis gyermekével és ezért határozta el, hogy megöli őket. A patikában vett Szabóné mérget és ezt este beadta a kicsinyeknek, de neki már nem jutott. A csendőrség törzsmestere kiszállt a helyszínére, ahol meg is találta a két kis gyereket, akik — nyugodtan aludtak. Kiderült azután, hogy az asszony valóban el akarta pusztítani a gyerekeket és önmagát, a patikában «erős altató» kért, a gyógyszerész azonban látva Szabóné feldúlt arcát, cukrot adott altató helyett. A csendőr pénzt adott Szabónénak kenyérre és megígerte, hogy beszél az úrával. Az asszony pedig, boldogan öltve gyermekeit, megfogadta, hogy soha többé nem tesz kárt bennük.

Zalamegye kiépti az utait. Zala vármegye rendkívüli közgyűlésén egyhangúlag elfogadták a bizottságnak azt a javaslatát, hogy a fontkölszönből ötvenmilliárd koronát felvesznek. A kölcsönből háromszázhusz kilométeres utat, három járási székházat és a vármegyei székházra egy második emeletet építenek.

OLVASÓINKHOZ!

Szeptember 1-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kigazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a «Vasárnap»-ra.

A «Vasárnap» legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A «Vasárnap» a legolcsóbb hetilapú mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	...	16.000 K
félévre	...	31.000 K
egész évre	...	62.000 K

A «Vasárnap» kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Fölkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt bejizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadás álljon be.

A hű munka jutalma. Megindító szavak kíséretében adta át Kállnay Zoltán főszolgabíró a földművelésügyi miniszter kintuntető oklevelét Tinya Mihály nyirgelsei lakosnak, aki 50 év óta, megszakitás nélkül szolgál Hetey Menyhnért nyirgelsei földbirtokosnál, mint kocsis. Az oklevél átadása után Hetey Menyhnért földbirtokos méltatta meghatott beszédben hűséges cselédje érdemes szolgálatait, különösen a világháború és a kommunizmus alatt. Hűséges szolgálatait ez alkalomból föld és jóság adományozásával jutalmazta s egész családjának örökös kenyeret biztosított.

Akik kutya helyett oroszláncolykeket nevelnek.

Képünk egy amerikai házaspárt ábrázol kedvező oroszláncolykeik társaságában.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

A Niagara vizerejének felhasználása.

A tudomány folytonosan kutat olyan új, gépek hajtására szolgáló erőforrások után, amelyek a földnek folytonosan győnlő erejét pótolni tudják. Ez újabb felhasználható erőforrások közé tartozik a víz. Ez az erőforrás azonban csak helyi jelentőségű, mert csak ott lehet felhasználni, ahol az erőt szolgálható víztömegnek megfelelő esése és így a helyzetbeli nivó (magasság) különbségénél fogva ereje, azaz munkaképessége van. Ilyen szempontból legmegfelelőbbek a vízesések. A föld leghatalmasabb vízese a Niagara-zuhatar, melynek vize ötven méter magasságból esik alá óriási erővel. Ez az ötven méteres fal különböző közetekből áll, legfelső részén kemény, a víznek ellentálló közetek vannak, alsóbb részén ellenben sokkal puhább, könnyen mállo homokkövek, amelyekre a víz romboló ereje hamarosan kimos és a fölette levő ellentálló közetek, mint hatalmas görgetékek zuhannak alá a Niagara vizébe. Érdekes jelenség ez, mert ilyenmódon a Niagara folytonosan hátrál. A tudósok számításai szerint a jégkorszak óta tizenkét kilométert hátrált a Niagara-zuhatar, tehát helyét teljesen megváltoztatta. Amerika már részben fel is használta ezt a természetadta erőt, a kanadai kormány azonban ellenzi, mert az erőkihasználásnak technikai kivitelezésében részben megfosztaná a Niagara természetes szépségétől. Ez a kihasználatlanság mindenesetre nagy erőparazart jelent, mert a Niagara munkaképességének kihasználása két és félmillió lóerőt szolgáltat, amelyet ha gépek hajtására vennék át óriási, úgyszólván ingyen kapott munkaképességet jelentene. Ez a dolog azért is nagyon meggondolandó, mert a vízesékek a maguk óriási lerakó hatásuknál fogva időnként folyamán ügyis semmivé válnak s ilyenformán még a kiaknázás haszna sem marad meg az emberiség számára.

Kétféle kigyó.

Azon csodálatos dolgok között, amelyekkel a természet napról napra meglep bennünket, talán a legsodálatosabb jelenség az, hogy sokszor kétféle állatok jönnek a világra. Még csodálatosabb azonban, ha ezek az állatok életben is maradnak. A new-yorki állatkertben ez évben egy kétféle kigyót lehetett látni, amelyet a város belsejében egy nyilvános parkban fogtak. Az is rendkívül csodálatos, hogy egy ilyen óriás város belsejében, hogy juthatott be egy kigyó. Mindkét fej teljesen külön aggyal bírt és külön-külön kellett etetni, gyomor azonban csak egy volt, tehát hamarosan túltérhelte az egy gyomort a két fej. A két koponya annyira nem volt tudomást az összefüggésről, hogy ha az egyik fej evett a másik elakarta tőle ragadni az éleeséget, mintha teljesen idegen állat lett volna. Ezért az etetésnél a két fej közé mindig egy papirlapot tettek, hogy az egyik fej ne zavarhassa a másikat. Sajnos azonban ez az értékes állat apró elősködők martaléka lett és ma már csak a new-yorki múzeumban látható.

TRÉFÁK

A nagy kérdés.

A tanító a „pihenés” szót magyarázza az iskolában.

— No, Jancsi, ha apád este fáradtan és kimerülve kijön a gyárból, akkor mit csinál utána?

— Tanító úr, kérem — feleli a kisfiú — édesanyám is mindig ezt szeretné megtudni!

Egy kis félreértés.

A háziasszony figyelmezteti az új szobalányt, aki most jött a faluról, hogy szólj a csengő.

— Nézzé meg, Mari, bizonyára valamelyik barátom!

— Akkor, kérem, nyisson ajtót a nagysága, mert én nem ismerem a barátóit!

Csak értelmesen.

A tót legény és tót leány beszélgetnek. Mondja a leány:

— Te, Jozsu, férhu ment a Pannu!

— Férhu?... Kihu?

— Hát a Janohu!

— Akkor... Ejuh!

A mai divat.

A vasárnapi istentisztelet után egy boldog anya bemutatja a lányát a papnak és szemmel láthatólag büszke rá, hogy lánya a legutolsó divatnak hódol.

— Mondhatom, hogy a lányom már három éves korában fel tudott ültöködni — dicsékedett az anya.

— Hm, hm — mondja a pap a leány hiányos öltözékét nézegetve. — És mondja, asszonyom, mit gondol, hogy ez a képsége visszatér-e még valaha?

Elítálta.

Két atyafi nézi az egri nagytemplomot. Csodálkoznak rajta, milyen szép s milyen nagy.

— Fajntos egy templom ez, az már bizonyos.

— Ugyan hol csinálhatták? — kérdi az egyik.

— Hát biztosan Bécsben vagy Pesten! — volt a bölső felelet.

(Beküldte: Molnár Lajos Szent Inre-majorról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus 22-én, vasárnapon.

Állat- és kirakodóvásár: Füzesgyarmat, Gyöngyös, Kiskunmajska, Kunhegyes, Kunszentmárton, Székesfehérvár. — Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Csongrád. — Lóvásár: Budapest, X. ker., Kerepesi út 7—11, a Tattersall és Lóversenytelen. — Kikészített bőr- és nyersbőr vásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — Cserép- és mázsedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 23-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Döbrököz, Hajdúböszörmény (sertés nem hajtható fel), Halászi, Jánosbáza, Kadarkút, Lovászpata, Miskolc, Püspökmező, Székesfehérvár, Vámospercs, Zalaszentbalázs.

Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Gyöngyös, Miklósszeplak, Nagylózs. — Állatvásár: Kunszentmiklós, Szécsény. — Kikészített bőr- és nyersbőr vásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — Cserép- és mázsedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 24-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Babocsa, Görcsöny, Iván, Komend, Sümeg, Szil. — Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Kunszentmárton, Szécsény. — Kikészített bőr- és nyersbőr vásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — Cserép- és mázsedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 25-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Csesztreg, Letenye, Hőgyész (pótvásár), Rum, Tiszabercel, Tponár. — Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — Cserép- és mázsedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 26-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztúr, Kisláng, Torna-szentandrás. — Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — Cserép- és mázsedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 27-én, pénteken.

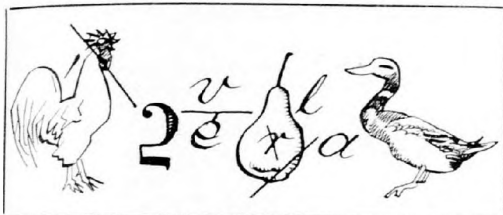
Állat- és kirakodóvásár: Aszód, Komádi, Zala (hasított kör-műek is felhajthatók) — Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — Cserép- és mázsedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 28-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Csanádapalota, Csökölly. — Kirakodóvásár: Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — Cserép- és mázsedényvásár: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — Borvásár: Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Vass Ádámné Uszodról.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte ifjú Németh Ferenc Somogyásmonról.)

3. Kockarejtvény.

1	2	4
5	6	9
0	0	0

A számok úgy helyezendők el, hogy alulról felfelé összeadva kilencet adjanak eredményül.

(Beküldte Gráber Juliska Drávapiskiről.)

4. Pótlórejtvény.

— aza	— i	— resz
— d	— end	— esz
— óna	— b	— evél
— dám	— ós	— ndre
— omb	— eszö	— árcisz
— em	— l	— veg
— dag	— obog	— ap

(Beküldte Korb Ferenc Kercseligetéről.)

5. Betűrejtvény.

ö ö ö
ö nd ö
ö ö ö
ö

(Beküldte Szabó Kálmán Nádudvarból.)

6. Verses talány.

Nincs hasznosabb nálam, semmi a világon,
De a szenvedésben, sincs ám senki párom.
Agyba-főbe vernek, majd kerébe vonnak,
Vízbe löknek, onnan meg a tűzbe dobnak.
S alig menekszem meg, kínzóim markából,
Torkom metszi a kés s a fog összeványol.

(Beküldte Putnoki József Nyugatszentzseréből.)

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Citerái,
Harmoniumjai, Beszélőgépei,
Cimbalomjai, továbbá az összes
Hangszerek itt a
gyárban kaphatók.
Romlott hangszereket
művésziesen javít.

Iskolai, dalárdai, egyházi
harmonikumok részletre is.

Legjobb Húrok.

Arjegyzéket ingyen küld.

Mogyoróssy Gyula m. kir. szabadalmazott
hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. — Telefon: József 16-81.

7. Számrejtvény.

Egy fiatalember bemegy a trafikba és két koronáért száz darab cigarettát kér. Mivel a cigaretták fogytán voltak, háromfélét kapott; Hölgyet, Drámát és Magyarat. A Hölgy darabját 3 fillérért, a Drámát 2 fillérért, végül a Magyarat 1 1/2 fillérért számították. Hány darabot kapott mindegyikből?

(Beküldte ifjú Magyar Ferenc Kécskeméntről.)

8. Névrejtvény.

Kapor Péter

A névben a foglalkozás is benne van.

(Beküldte Horváth István Kispeterdől.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 37-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 31-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Hulló falevél.
2. Képrejtvény: Hátizsák.
3. Betűrejtvény: Műsor.
4. Szótagrejtvény: Kecskemét.
5. Betűrejtvény: Gonoszgett.
6. Szórejtvény: Szerenád.
7. Számrejtvény: Tizenhat év múlva lesz az apa kétszer olyan idős, mint a fia és a fiú akkor harminckét éves lesz.
8. Pótlórejtvény: Lassú víz partot mos.

Megfejtők: Németh Pál, Nagy Gyula, Jakab László, Bagics István, ifj. Kálmán Ferenc, Bene Lajos, ifj. Madarász Zsigmond, Szakály Piroks, Spissák Henrik, Guttmann Erzsike, Kovács Manca, ifj. Ritecz István, Hencz Kati, Parrag István, Szinák Jolán, Mohács Jucika, Lucez László, ifj. Tanyai Mészáros József, Viski Gyula, Bencsik Antal, Kiss Péter, Szabó Mihály, Heil Edith, ifj. Forgó Elemér, Rusvai Bertalan, Horváth László, ifj. Pöczy József, Gazdasági Olvasókör, Véghegyi Mihály, Vitai Brigitta, Horváth Sándor, Borsódy Márton, Korb Ferenc, ifj. Szarvas Mihály, Czibuka Ernő, Nagy Zsuzsó, ifj. Botlik Ferenc, Payer Lajos, ifj. Szentgróti János, Berta Sándor, Mezei József, özvegy Peták Kálmánné, Madarász József, özvegy Finta Lajosné, Sági Mariska, Nyeste István, Zakár László, Szakács Mária, Pór Vince, Kunce Nándor.

Jutalomkönyvet nyertek: Szakács Mária (Pázmándfalu), ifj. Forgó Elemér (Gyöngyös), Pór Vince (Pat), Rusvai Bertalan (Jászapáti), Kunce Nándor (Szomod).

A 32-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Földművesek, kisiparosok önzetlen napilapja az „Új Barázda”.

MESE A RÉGI JÓ IDŐKBŐL

REGÉNY * IRTA: CSÚTHY GERGELY

2. közlemény.

Ebéd utáni pihenőjét élvezte a két öreg, ha ugyan pihenőnek lehet nevezni azt, mikor az egyik fél légváratok épít, a másik meg lerombolja azokat. Mert hát Tóthfalussy nagyaszonny azzal szórakoztatta élete párját, hogy a környékbeli nagybírtokos-lányokat mustrálgatta, melyiket is fogja elvenni az ő szemefénye, Tóthfalussy Tibor huszárhadnagy úr. Végre hosszas latolgatás után megállapodott a nagyaszonny.

— No, nem bánom! Vegye el Tibor a Kékesy Etát! Szépnek ugyan nem szép, de ötezer hold földje van!

Mire az öreg Tóthfalussy nagyot szippantva a pipából kurtán megjegyezte:

— Csak ne volna ötezeréves is az Eta!

Nagy vihar kerekedett volna ebből az ártatlan megjegyzésből, ha be nem ront a szóbalány.

— Itthon van a hadnagy úr! Lőháton jött!

Magukhoz sem tértek az öregek a meglepetésből, mikor ott állott már előttük Tibor! Az ősi fajta minden férfias szépsége ömlött el rajta. Vállas, erőteljes, nyílt homlokú, beszédes szemű, ifjú dalia. Boldogan legeltette szemét rajta a két öreg s hol az egyik, hol a másik ölelte magához, csókolta, ahol érte.

— Szabadságot kaptál talán, hogy ilyen meglepetés-szerűen jöttél haza? ... kérdezte az öreg Tóthfalussy.

— Vagy talán valami kártyaveszteség szorongat? — aggódott az édesanyja.

— Se az egyik, se a másik, édesanyám, csak úgy hazaruccantam egy kis megbeszélésre!

— Hála Istennek — szaladt ki az öreg nagyaszonny ajkán a szó — attól tartottam, hogy valami baj van!

— Baj, baj, ... az mindig van, attól függ, hogy mit nevezünk annak. Meg akarok házasodni, édesanyám. Meguntam már ezt a léha, haszontalan, céltalan életet.

Mintha villanyáram ütötte volna meg a nagyaszonnyt. Ime, itt a rég várt, rég óhajtott pillanat, mikor fia házasságával új fénybe lehet bocsátani a régi címert, az ősi nevet, mikor vége lesz a sok gondnak, megszűnnek a kölcsönteszerző szaladgálások, a halasztáskérő könyörgések.

— Aztán választottál is tán már magadnak valakit?!

— Választottam! ... Kiss Máriát!

— A tanítónőt?!

— Azt!

— Megbolondultál, Tibor? ... És azt hiszed, hogy én ebbe beleegyezem? Én, szentkúti és ligeti Ligethy Klára! ... Azt hiszed, hogy eltűrom, hogy én nekem azt mondja egy ... egy ...

Itt valami rettenetesen akart mondani, de a felindulás miatt nem tudott tovább beszélni! Csak levegőt után kapkodott, mintha meg akarna fulladni. Ezt a szélsőséget megragadta az öreg úr s csendes, komoly, halk hangon kezdett beszélni.

— Jól van, fiam! Értettem, amit mondtál! Nem is igyekszem haszontalan ellenvetésekkel téged lebeszélni szándékodról, habár nem tudom, mi az oka hirtelen elhatározásodnak. Tóthfalussy vagy, az én vérem! Te benned is az én dacos, önfejű természetem van ... De valami másról kell komolyan beszélnünk! ... Azt hiszem, nem titok előtted, hogy a fény, a gazdagság csak látszat már itt nálunk. Igaz ugyan, hogy még ma négyesfogat reptet bennünket, de hogy hová, azt félek őszintén megmondani. Így egymás között azonban nincs okunk titkolózni ... a bukásig, a véghez! ... Olyan az én életem, fiam, mint a vízbeülő, percekől függ minden. Eddig bíztam, hogy te ütöd helyre az egyensúlyt, hogy új fényt fogsz adni a bemoosodott ősi címernek! Egy reménnyel, egy illúzióval szegényebb, szegényebb lettem,

elmegy a többi közt! De nem búsulok. Látod, nem titkolom a helyzetet. Arra kérlek, gondold meg a dolgot s ne vedd te el Kiss Máriát!

— Nem lehet, apám, a szavam köt. A férfias ígéretem s a szerelmes szívem!

— Az más! A szerelem el is multhatik, a szív érzelmei meg is változhatnak, de az adott szó, az ígéret becsületbeli adósság: azt be kell váltani. A Tóthfalussy vagyon elkophat, elpusztulhat, de a Tóthfalussy becsületnek meg kell maradni! ... Légy boldog a választottaddal, áldásom sem tagadom meg Tőled! Adnék vagyont is, de, sajnos, ami van, már nem is annyira az enyém, mint a hitelezőké! Sebaj! Hadd vágta az én nyakam a választottaddal, áldásom sem tagadom meg Tőled! Adnék vagyont is, de, sajnos, ami van, már nem is annyira az enyém, mint a hitelezőké! Sebaj! Hadd vágta az én nyakam a választottaddal, áldásom sem tagadom meg Tőled! Adnék vagyont is, de, sajnos, ami van, már nem is annyira az enyém, mint a hitelezőké! Sebaj! Hadd vágta az én nyakam a választottaddal, áldásom sem tagadom meg Tőled!

Hamarabb elfelejtenek bennünket az emberek! Átétele a fiát s homlokon csókolta. Soká tartotta magához ölelve s egyszer csak azon vette magát észre, hogy könnyei szívárognak le az arcán.

— De hát mi lesz veletek? Katona nem maradhat, oda kell hagyni életpályádat. Le kell vetned a daliás mentét, búcsút kell vened jó acélkardodtól, el kell válnod ifjú álmaid, ábrándjaid színes világától. Mit fogsz csinálni, Tibor?

A fiú jó ideig hallgatott, arcán fájdalmas töprengés volt, szempillája meg-megrebbent s végre tompa hangon válaszolt:

— Nem tudom, apám!

Mélységes csend lett szvair nyomán. Mint nehéz, fojtó köd ülte meg valamennyiök lelkét ez a pár vigasztalan szó. A fiatal tiszt merőn nézett maga elé, az apa az ablakon át tekintett az állatos, virágzó hatalmas parkra, mely az élet fakadását, az élet diadalát hirdette. Mintha csak annak az újra éledő természetnek felelgetne az öreg, úgy ingatta a fejét. Az öreg asszony kezébe rejtve arcát küzdött könnyivel. De nem volt elég ereje, hangos zokogással borult az asztalra.

— De édesanyám, ne sirjón hát — szólt vigasztalólag a fiatal tiszt — nem kell mindjárt kétségbeesni!

— Nem, nem! — dörmögte az öreg! De mikor nincs menekülés, nincs szabadulás. Megindul a föld s kiszalad lábunk alól. Inog is már. Hallom a dobót is. Ki ad többet érte? Az én birtokomért, az őseim sírjáért! Leveszik a büszke címert házunk homlokáról, odaállítják valahova kapufélfának. Kivágják a domboldal suttogó erdejét. Az ősök sírja felett suttogó hársak nem tudnak mást mondani: elmentek, elpusztultak. Idegen lesz itt minden! ... Hejh, bolond is az ember, úgy ragaszkodik mindenhez, ami régi, ami ősi. De kár, hogy ez a ragaszkodás későn kél föl! ... Új gazda jön, mi mehetünk, amerre látunk. És te azt mondd, nem kell kétségbeesni!

— Nem hát, édesapám! Nincs rá semmi ok! Nehezek az anyagi körülményeink? Megpróbálunk rajta segíteni.

En elvesszem Kiss Máriát. Levetem ezt a csillogó, dőlceg uniformist, elhagyom a gondtalan, vidám életet. Paripamát befogom szántani, magam is beállok a munkába. Az ősök megélhettek dolog nélkül, az onokának azonban dolgozni kell az ősi név becsületéért, meg a mindennapi kenyérért! ... Édesanyám, ne ítéljen el engemet. Hiszen a szív arra van teremtve, hogy szeressen vagy gyűlöljön. Az enyém csak szeretni tud, nem tehetek róla. Ugy-e édesanyám, lelkem, nem tagadja meg áldását egyetlen fiától?!

Odament a még mindig zokogó asszonyhoz, megszókolta a kezét. Sarkantyúja csengve pendült, amint a kard hozzáütődött.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1926 augusztus 15-én.)

Liszt és őrlemények. Új lisztárak: budapesti 0-gg 6675, 0-g 6675, 0-es 6500, 2-es 6400, 3-as 6300, 4-es 6050, 5-ös 5550, 6-os 4800, 7-es 2700, 8-as 2000; vidéki 0-gg 6100—6200, 0-g 6000—6100, 1-es és 2-es 5800—5900, 3-as és 4-es 5500—5700, 5-ös 4800—4900, 6-os 4400—4600, 7-es és 8-as 1500—1600; rozsliszt vidéki 0-as 6300, 1-es 3700, vidéki 0-as 5000—5100, 1-es 2900—3000 K augusztusra.

Gabonavásár. *Határidős piac augusztus 16-án:* Búza szeptemberre 266—367.000, októberre 375—375.500, májusra 410—411.000, rozs márciusra 259—259.500, októberre 238.500—239.500 korona. — *Készárpiac.* Búza tiszavideki 76 kg-os 357.500—360.000, 77 kilógrammos 362.500—365.000, 78 kg-os 365.000—367.500, 79 kg-os 367.500—370.000, felsőtiszavideki 76 kg-os 355.000—357.500, 77 kg-os 360.000—362.500, 78 kg-os 362.500—365.000, 79 kg-os 365.000—367.500, egyéb 76 kg-os 352.500—355.000, 77 kg-os 357.500—360.000, 78 kg-os 360.000—362.500, 79 kg-os 362.500—365.000, rozs pestvidéki 220.000—225.000, egyéb 217.500—222.500, árpa elsőrendű 230.000—235.000, másodrendű 217.500—220.000, zab elsőrendű 222.500—227.500, másodrendű 217.500—220.000, tengeri 252.500—257.500, repce 540.000—550.000, korpá 165.000—167.500 korona.

Takarmányvásár. Réti széna, I. r. 100.000—115.000, II. r. 675.000—90.000, III. r., csomagolásra 55.000—75.000, muharszéna 80.000—120.000, lucernaszéna 100.000—140.000, zabosbukkonyószéna 80.000—115.000, almazsálla 50.000—75.000, zsúpzsálla, múzsálla—80.000, zsúpzsálla, I. keve 4500—5000 K.

Vetőmagvak. Bab, fehér 270—290, baltacím 650—700, biborher 750—800, borsó, Viktória 340—370, borsó, Express 350—400, borsó, ősi 340—360, bukköny, tavaszi 280—320, bukköny, szöszes 750—800, csillag 260—300, Koriander 250—300, kendermag 280—320, lenmag 450—500, mák 1300—1400, mustármag 650—750, tatárka 220—230 K.

Szűrmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopók: I. r. 15.000—16.000, kivételesen 17.500, II. r. 14.000—15.000 K kg-kint.

Tenyészállatok és járműokörök. I. r. belföldi fehér járműokör 11.500—12.500, I. r. belföldi járműokör tarka 11.500—12.500, friss fejőstehén 12.000—14.500, 1½ éves úszók 11.000—13.000, 1½ éves tinók 11.500—12.500 K.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 12—14.500, kivételesen 15.000, középminőségű 9—11.500, gyengébb 6500—8500, bika, jobb minőségű 12—14.500, kivételesen 15.000, közép és gyenge minőségű 8—11.500, tehén, jobb minőségű 11—14.000, kivételesen 14.500, közép és gyenge minőségű 6500—10.500, kicsontozni való marha 4000—6500, növendékmarha 6500—11.500 korona.

Sertésvásár. Prima urasági 16—16.250, I-a szedett 15.500—15.800, közép 15—15.200, könnyű jobb 13—14.000, könnyű silányabb 13—13.500, öreg urasági 15.200—15.500, öreg szedett 14—14.500, angol sonkamalac 17.000—20.000, szalonna 18.000—18.500, zsír 22.000—22.500, has 18.000—19.000, hasított felsértés 18.000—19.000 K. A Magyar Mezőgazdászok Szövetsége bizományi, hízlalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít. Ismertető füzetét érdeklődőknek megküldi.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: eszék 200.000—2.200.000, igás kocsiló, nehéz 4.000.000—9.000.000, könnyű 3.000.000—8.000.000, számar 500.000—850.000, öszvér 2.500.000, átrendelt minőségű lovak 400.000—3.500.000, vágólovak 400.000—2.700.000 K. Fővárosi vágóra vásároltak 15 darabot, vidéki vágóra vásároltak 40 darabot, wieni vágóra vásároltak 16 darabot. **Gyapjúpiac.** Uradalmi gyapjú 28—32.000, szedett gyapjú 22—28.000 K kg-kint.

Nyersbőr. Marhabőr 14—17.000, borjúbőr 21—23.000 K kg-kint a budapesti vágóhidon átvéve.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje augusztus 6-án 4—5000, tejszínhab literje 40—50.000, tejfel literje 20—28.000, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 75—86.000, nagyban 54—60.000, szedett vaj kg-ja kicsinyben 60—70.000, tehéntúró kg-ja 12—16.000, juhtúró kg-ja 30—40.000, grói sajt kg-ja 60—80.000, trappista sajt kg-ja kicsinyben 35—50.000, nagyban 20—28.000, emeltáli sajt kg-ja kicsinyben 65—80.000, nagyban 50—55.000 K.

Hálpica. Ponty kicsinyben I-a 45—60.000, nagyban 45—55.000, ponty kicsinyben II-a 35—45.000, nagyban 35—45.000 K.

**Szent István-heti 10 százalékos szemé-
ár engedelmény 10 százalékos lyes
bevásárlásnál vagy postai megrendeléseknél
augusztus hó 10-étől 31-ig bárkinek!**

**HANGSZER- OTTHON FEKETE MIHÁLY BUDAPEST,
József-kört 9.
Képes árjegyzéket és hanglezem-műsört kérjen ingyen.**

Baromfi és tojás. Csirke darabja 15—45.000, tyúk darabja 35—65.000, hízott ruca kg-ja 24—30.000, hízott lúd kg-ja 26—30.000, sovány pulyka darabja 55—65.000, libamáj kg-ja 40—100.000, lúdszír kg-ja 35—50.000, tojás darabja 1100—1500 K.

Paprikapiac. Termelői árak: *Szegeden:* Csöves paprika füzérenként 95.000—110.000, édesnemes paprika kg-kint 41.000—49.000, felédes paprika kg-kint 32.000—37.000, rózsapaprika kg-kint 20.000—26.000, II. r. paprika kg-kint 8000—13.000, III. r. paprika kg-kint 4000—5000 K. — *Kalocsán:* Csöves paprika kg-kint 21.000—25.000, édesnemes paprika kg-kint 39.000—41.000, rózsapaprika kg-kint 22.000—25.000, II. r. paprika kg-kint 14.000—16.000, III. r. paprika kg-kint 6000—8000 K.

Zöldésg és gyümölcs. Sárgarépa zöldjével 2500—4000, petrezselyem zöldjével 2000—4500, zeller 1 drb 500—1000, kalatréb zöldjével kg-kint 600—1500, vöröshagyma 1200—3000, fokhagyma 6000—14.000, cékla 2000—3000, fejeskáposzta 800—3000, kelkáposzta 1500—4000, vöröskáposzta 1800—5000, fejesaláta I drb 800—2000, rózsaburgonya kicsinyben 1000—2000, nagyban 90—100.000, fehérburgonya kicsinyben 800—1500, nagyban 70—75.000, retek kg-kint 1000—2000, uborka kg-kint 1000—6000, paradicsom 2000—6000, zöldborsó kg-kint 5000—14.000, tök kg-ja 500—1400, karfiol kg-ja 6000—18.000, zöldbab kg-kint 2000—8000, zöldborsó 6000—14.000, I cső tengeri 500—1200, sóska 2000—8000, spenót 2000—3000, champignonbomba 25—60.000, alma 4000—16.000, körte 4000—28.000, szilva 3000—14.000, dió 13—16.000, ringló 6000—18.000, som 6000—7000, kajsziaracok 4000—18.000, őszibarack 8000—26.000, málna 22—26.000, földieper 8000, faeper 6000—12.000, görög-dinnye 6000—18.000, sárgadinnye 6000—18.000, szőlő udjonság 18—60.000 K kg-kint.

Idegen pénznemek legmagasabb ára augusztus hó 17-én. Angol font 348.625 K, dollár 71.325 K, francia frank 2010 K, szerb dinár 126275 K, lengyel zloty 8100 K, román lei 348 K, olasz lira 2485 K, német marka 17035 K, osztrák schilling 10.117 K, svájci frank 13.946 K. — *Arany- és ezüstpénzek:* 20 koronás arany 291.000 K, ezüstkoronás 6000 K, ezüst forintos 16.000 K, ezüst ótkoronas 30.000 K.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. Gy., Büttös. Közülünk néhányat. Kis túrelmet kérünk. — **Dlavsó, Nemessép.** A versekből később közülünk egyet.

Főszerkesztő: Mezők Pál. Felelős szerkesztő: **Perlaky György.**
Főmunkatárs: Mezők Zoltán. Társzerkesztő: **Vasadi Balogh György.**
Felelős kiadó: **Bak Imre.**

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisparások legjobb napilapját az **UJ BARÁZDÁT** és a legszébb hetilapját a **VÁSÁRNAPOT** hanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasóklubjához csatlakozzanak. Gyűjtsünk előfizetőket! Minden új előfizető egy új katonát jelent a nemzetelforgatók frontjával szemben! Lapjaink olvasótáborhoz csatlakozni, minden önértékes magyar ember hazafias kötelessége.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbíróktervező Bizottság által engedélyezett ingatlanforgalmi és bízterítéskénti irodája, Budapest, IX., Rákoss-utca 11., földszint 1. Törvényészkeleg bejegyzett cég.

Tűz-, jég-, élet-, belőres-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köli a **GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE**

Képviselőt minden városban és községben.

Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

Ujjonnan kijavított, eredeti 8 lóerős, 14 képkörös magas- és alacsonynyomású MÁV. magánjáró gőzkazán, Nicholson-féle 54 collos cséplővel, melyért felelősséget vállalunk. **HAJDÚ JÁNOS** Gyula, Erdélyi Sándor-u. 11.

Máthé András
vörösmarty-
árúgyár
Ujpest,
Károly - u.

11. szám. Tlf.: Ujpest 28. — Pálincalövő Ástóket. Finomító készítmények és vörösbőz mosóástóket a legprimább kivitelben állandóan r. k. i. á. r. o. n. tartók.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálókékek, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcseplőkészletek, szecsakavágók, répavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legutányosabban

Gazdagépolaj, Traktorolaj, Benzin, kocsikenőcs, gépszir, cséplési szén, prima tüziifa

olcsó áron, jóminőségben és kedvező fizetés feltételek mellett kapható

Orsz. Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Nádor-utca 12. szám.

MEGBIZHATÓ

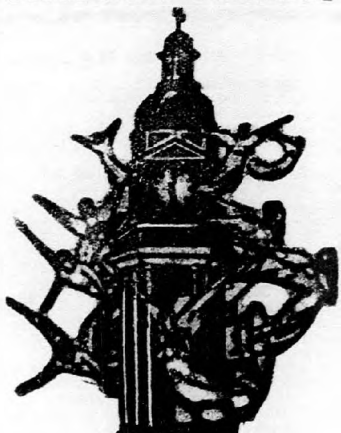
jóminőségű árut a legelőnyösebb árban a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zetir, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, hariganya, cérna, pamut, szabókéllék, valamint mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmű-áruk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Központi iroda: Budapest, Berliń-tér 2. sz.
(Béjárt Gyár-utcból.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szereshetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.

Legeredményesebb a hirdetés a **VASÁRNAP** képes hetilapban.

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat melyen leszállítva havi 300.000 kor. részletre, kerék-páralkatrészeket, lánc, lámpa, pedálokat nagyban gyárti áron szállítunk. Külső gumi 98 ezer, belső gumi 30 ezer K-ól. **Láng Jakab és Fia** kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez ást salvaran-oltást. Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-át 32. sz., I. em. 1. (Rókusnál szemben.)

SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, vagon- és hajógyár r.t. BUDAPEST VI. ker., Váci-út 45—47. szám.
Mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63. szám. Levélcím: Budapest 56. Motorgyár: Szombathelyen. Hajógyár: Ujpesten.

Cséplő-készletek

Vontatós és magánjáró lokomobilok gőz-, benzin- és szivógázüzemre. Cséplőgépek minden nagyságban. — Ásványi-féle szab. tengeriszár-tépgépek. — Szecsakavágók, daráló, morzsolók Borsajtók, olajgyártási gépek.

FIÓKOK:

Szeged, Kőlcsey-utca 11.
Szombathely, Zanati-út.
Eger, Káptalan-utca 8.

Vetőgépek * Szivógázmotorok

Mayer-traktorok

Diesel petroleum- és benzinmotorok, félstabil lokomobilok. Víztrubínák. Kőjártok. Stabil fekvő és álló gőzgépek. Ózokázánok. Szivattyúk. Jéggyári, hűtőházi és vágóhídi berendezések. Híd- és vasszerkezetek. Vasúti, villamos és iparvasúti kocsik. Folyami hajók. Szállító- és bányaberendezések.